

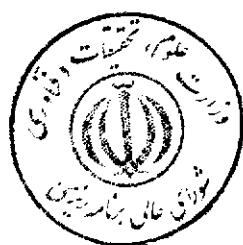

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

گروه علوم اجتماعی

مصوب ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
موافق ۱۳۸۷/۸/۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

گروه: علوم اجتماعی	کمیته تخصصی: جغرافیا
رشته: جغرافیا و برنامه ریزی روستایی	گرایش:
دوره: کارشناسی	کد رشته:

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۱ بر اساس طرح دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی که توسط گروه علوم اجتماعی تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب) موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قواعد تاسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج) موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۴) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۷/۸/۱۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۵) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

۱۳۸۷/۸/۱۱ مورخ

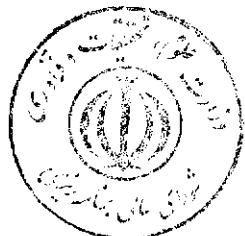
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی
روستایی

- (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی
روستایی که از طرف گروه پیشنهاد شده بود، با اکثربت آراء به
تصویب رسید.
- (۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ
۱۳۸۷/۸/۱۱ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی
روستایی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

محمد مهدی زاهدی

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رجوعی بر زیرنفع

دبیر شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش طالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی
رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

فصل اول: مشخصات کلی

۱- ضرورت

خصلت انبساطی و واگرایانه دایرۀ علوم و معارف مختلف که در پی تحقیقات، اکتشافات و اختراعات گوناگون و با تکیه بر ابزارها و تکنیکهای مختلف صورت می‌گیرد، همواره موجب گشوده شدن افقهای جدیدی در عرصه‌های علم و دانش می‌شود. این مسئله علاوه بر اینکه مطرح شدن پارادایم‌های جدیدی را به دنبال دارد، رشته‌های مختلف علوم را از لحاظ کمی و کیفی متأثر می‌کند و ضرورتهایی را نیز از جهت ایجاد رشته‌ها و گرایشهای مختلف و جدید مطرح می‌نماید. مطالعه، شناخت و آموزش زوایای جدید مطرح شده در علوم، مستلزم بازنگری و روزآمد کردن رشته‌ها و مطالب آموزشی آنهاست و از این دیدگاه، برنامه‌ریزی درسی و تدوین برنامه‌های آموزشی و سرفصلهای مربوطه فرایندی است که همواره باید دستخوش اصلاحات، بازنگری و تغییرات مداوم باشد تا بتواند همگام با پیشرفت و توسعه علوم و فنون، یافته‌های جدید را در برنامه‌های آموزشی دانشگاهها و مراکز آموزشی بگنجاند. چرا که دانشگاهها و مراکز آموزش عالی عهده دار رسالت‌هایی چون تولید دانش، تربیت نیروی متخصص مورد نیاز جامعه، گسترش فناوری، نوآوری و خلاقیت هستند و امروزه صاحب‌نظران معتقدند دستیابی به توسعه در سایه به کارگیری دانش روز و فناوری پیشرفته حاصل می‌شود. بنابراین، برای قرار گرفتن در جاده توسعه و جلوگیری از عقب ماندگی باید شرایطی فراهم شود که دانشگاهها بتوانند دانشجویان را برای به کارگیری فناوری جدید و پذیرش مسئولیت‌های مختلف در سطح سازمانها و جامعه پرورش دهند. مراکز علمی مختلف از جمله یونسکو تحقق جامعه دانایی محور را مشروط به وجود آن دسته از گروههای انسانی تحصیلکرده در مراکز علمی، پژوهشی و تحقیقاتی می‌دانند که توانسته باشند در این مراکز علاوه بر فراگیری علوم نظری و تئوری‌های علمی، روش‌های تبدیل علوم را به فعالیت‌های درآمدزا و تولید کننده ارزش آموخته باشند و بتوانند علوم فرا گرفته شده را کاربردی کنند.

اگرچه افزایش اعتبارات آموزشی و پژوهشی یکی از راههایی است که می‌تواند در جهت افزایش کیفیت و کمیت آموزش و پژوهش در جوامع مؤثر واقع شود ولی چنانچه برنامه‌های آموزشی و سرفصلهای

مربوطه از کیفیت و کمیت لازم برخوردار نباشند، نتایج مطلوب و مورد نظر حاصل نخواهد شد و صرف ساعتها وقت و هزینه برای تدریس مطالبی که فاقد کارآیی لازم بوده و با نیازهای جامعه تناسبی ندارند، هیچ توجیهی ندارد و فارغ التحصیلان با اندک آموخته‌های ضعیف در مواجهه با نیازهای جامعه و بازار کار، خود را کاملاً درمانده و بی‌تجربه خواهند دید. از این رو ضروری است که برنامه‌های آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی علاوه بر انطباق با استانداردهای جهانی با نیازهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه و بازار کار هماهنگ باشد و آموزش عالی تربیت کننده نیروی انسانی ماهر، متخصص و روزآمد مورد نیاز کشور در همه زمینه‌ها باشد.

جغرافیا به عنوان علم "فضاشناسی" از حیث بنیادی و علم "فضاسازی" از حیث کاربردی، همپای سایر رشته‌های علمی باید دائمًا در فرایند بازنگری، نوسازی و روزآمد شدن قرار گیرد. از اواسط دهه ۱۹۷۰ مسئولیت و اقدامات جغرافیدانان در جهت شناخت مسائل و ابعاد فضایی زندگی بشر و دستیابی جوامع به رفاه و آرامش و نیز کمک به بهزیسی انسان در مکان و فضای جغرافیایی مورد توجه قرار گرفته و ضرورت توسعه پایدار را مطرح کرده است.

کاربردی کردن علم جغرافیا و استفاده از آموزه‌های این علم مستلزم وجود فارغ التحصیلانی است که آموخته‌های آنها با نیازهای جامعه همخوانی داشته باشد تا بتوانند به راحتی در بازار اشتغال جذب شده و با به کارگیری آموخته‌های خود در جامعه نقش‌آفرینی کنند. نیل به این اهداف نیازمند وجود رشته‌های تخصصی - کاربردی مختلف در جغرافیا می‌باشد.

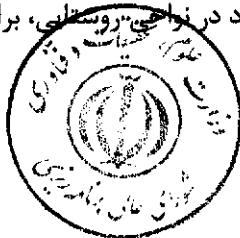
بیکاری فارغ التحصیلان جغرافیا در ایران تا انداره زیادی ناشی از این است که آموخته‌های فارغ التحصیلان این رشته در قالب برنامه‌های درسی با نیازها و بازار اشتغال جامعه تناسبی چندانی نداشته است.

نگاهی به سرفصلهای برخی از دروس رشته های جغرافیا نشان می‌دهد که بخشی از این سرفصلها علاوه بر اینکه فاقد نوآوریهای علمی می‌باشند، مهارت‌های کاربردی لازم را نیز در جهت آماده‌سازی فارغ التحصیلان برای جذب در بازار اشتغال در اختیار آنها قرار نمی‌دهد.

بنابراین هدف از بازنگری و اصلاح سرفصلهای موجود و تدوین سرفصلهای جدید که با مشارکت موثر و فعال اعضا محترم هیأت علمی گروههای جغرافیای دانشگاههای مختلف صورت گرفته است را می‌توان تلاشی در جهت نوسازی علم جغرافیا در ایران از حیث بنیادی و نظری و نیز افزایش مهارت‌های کاربردی فارغ‌التحصیلان آن برای جذب در بازار اشتغال جامعه دانست.

از سوی دیگر اهمیت فضاهای روستایی که موضوع مطالعه این رشته است بر کسی پوشیده نیست. برای مدیریت و ساماندهی فضاهای زیستی، نیاز به آموزش مدیران خردمند و لائق است تا با توجه به توانهای محیطی، برای آن محیط برنامه ریزی نمایند. نواحی روستایی ایران که از گذشته های دور با مشکل مدیریتی مواجه بوده است، در حال حاضر برای برنامه ریزی و ساماندهی، نیاز به مدیران تحصیلکرده در سطوح دانشگاهی دارد تا بر اساس آموزش‌های علمی کسب شده در دانشگاههای کشور و در گرایشهای تحصیلی در رابطه با امور روستاهای تنگناهای موجود در روستاهای کشور را مرتفع ساخته و محیطی مناسب برای زندگی روستاییان ایجاد گردد، زیرا نواحی روستایی کشور نیز همچون شهرها، نیاز به نوآوری در زمینه مدیریتی دارند.

از سوی دیگر، جمعیت روستایی ایران در آخرین سرشماری کشور (۱۳۸۵)، برابر ۲۲/۸ میلیون نفر سرشماری گردیده است. این تعداد از جمعیت بیش از دو برابر جمعیت تعداد بسیاری از کشورهای اروپایی نظیر سوئد، نروژ، دانمارک، اتریش و ... می باشد. لذا توجه به این تعداد از جمعیت و برنامه ریزی لازم برای ساماندهی امور زیستی آنان از اهمیت بسیار برخوردار است. با توجه به بررسی وضعیت روستاهای کشور، که در حال حاضر بیش از ۶۸ هزار روستا در سطح کشور پراکنده می باشند، و این تعداد از روستاهای نیازمند به تحصیلکردن دانشگاهی در گرایشهای روستایی برای امور برنامه ریزی و مدیریتی دارند، لزوم راه اندازی گرایش جغرافیای روستایی، برای مدیریت و ساماندهی روستاهای مشخص می گردد. فارغ التحصیلان این گرایش تحصیلی، به لحاظ گذراندن آموزش‌های لازم، توان آن را دارند که با توجه به توانها و پتانسیلهای موجود در نواحی روستایی، برای آنها برنامه ریزی نموده و

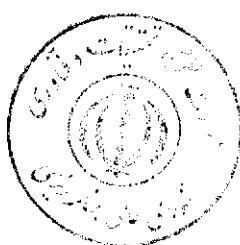

در ایجاد عدالت اجتماعی که سهمی از آن کاستن اختلافات موجود در زندگی شهری و روستایی است، نقش پر اهمیتی را عهده دار شوند.

همچنین باید اضافه نمود که، در حال حاضر بیش از ۱۶ هزار دهیاری درناواحی روستایی کشور دایر گردیده است و در آینده نزدیک تعداد آنها به بیش از بیست هزار خواهد رسید، که به شدت نیازمند به فارغ التحصیلان این گرایش تحصیلی می باشند. اگر نیاز به فارغ التحصیلان این گرایش تحصیلی را برای راه اندازی شهرداریهای مردمی که به همین تعداد در روستاهای کشور در حال شکل گیری است، به تعداد دهیاریها اضافه شود، لزوم توجه هر چه بیشتر به این رشته تحصیلی مشخص می گردد، زیرا فارغ التحصیلان جغرافیای روستایی در مقطع کارشناسی، با توجه به برنامه درسی به روز این رشته، خواهند توانست نیازهای بازار کار بسیاری از سازمانها و وزارتخانه های کشور را بر طرف نمایند.

۲- تعریف

جغرافیا در مفهوم امروزین خود علم مکان و فضا است. وظيفة جغرافیدانها کشف قانونمندیهای، الگوهای روابط فضایی و تشریح، تحلیل و تفسیر الگوهای مکانی- فضایی پدیده‌ها است. یکی از ویژگیهای فضای جغرافیایی دگرگونی دائمی و مرتب عناصر و محیطهای طبیعی و چشم اندازهای انسانی و فرهنگی می باشد که این مسئله موجب ایجاد قلمروها و مرزهای جدیدی در این علم می شود. از اینرو مهمترین و در عین حال پیچیده‌ترین بخش مطالعات جغرافیایی، تشریح و تفسیر عوامل جغرافیایی فضاساز نه تنها به عنوان عوامل ثابت و غیرقابل تغییر، بلکه به مفهوم متغیر و ناپایدار آن در زمان و مکان است.

۳- هدف

با توجه به جنبه‌های نظری و کاربردی علم جغرافیا و اهمیتی که امروزه این علم در شناخت فضای زندگی انسان و راهگشایی و حل بسیاری از مسائل و مشکلات آن یافته است، هدف از آموزش جغرافیا

تربیت کارشناسانی است که ضمن فراغیری جنبه‌های نظری و تئوریک علم جغرافیا و ارتقاء آن، از مهارت‌های تخصصی - کاربردی لازم در جهت کمک به ایجاد فضای زیست بهینه و پایدار و نیز افزایش رفاه انسان در جامعه برخوردار باشند.

۴- ساختار برنامه آموزشی و تعداد واحدها

برای تحقق اهداف آموزشی و پژوهشی مقطع کارشناسی جغرافیا، برنامه آموزشی رشته های آن به ترتیبی تنظیم شده است که هر گروه از دروس پایه، ناحیه‌ای، اختیاری و تخصصی - کاربردی به وجهی منطقی و نظام یافته مکمل یکدیگر باشد. این دروس به صورت دروس پایه (۶ واحد)، دروس ناحیه‌ای (۱۴ واحد)، دروس اختیاری (۶ واحد از بین ۱۸ واحد) و دروس تخصصی - کاربردی (۳۵ واحد) تنظیم شده است. مجموعه این دروس به علاوه ۲۱ واحد دروس عمومی جمعاً ۱۳۶ واحد است که دانشجو باید در دوره کارشناسی آنها را بگذراند. همچنین ۴ واحد از دروس اختیاری می‌تواند توسط گروه مربوطه پیشنهاد شود. دروس مزبور از یک سو در برگیرنده چهارچوب نظری علم جغرافیا و ارتباط وابستگی عرصه‌های گوناگون این علم است و از سوی دیگر متنضم ایجاد زمینه‌ها، مهارت‌ها و آمادگی‌های لازم برای قبول مسئولیتهاشی شغلی در جامعه می‌باشد.

۵- طول دوره و شکل نظام آموزشی

طول دوره کارشناسی رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی ۸ نیمسال تحصیلی است که طول هر نیمسال مطابق نظام آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۱۷ هفته می‌باشد.

۶- سفرهای علمی و آموزش‌های تكمیلی میدانی و عملی

شناخت همه‌جانبه مسائل جغرافیایی بدون مشاهدات علمی امکانپذیر نمی‌باشد. بازدیدهای علمی اعم از بازدیدهای کوتاه مدت چند ساعته تا چند روزه (۱ - ۷ روز به تشخیص گروه جغرافیا) مکمل

دروس نظری است و دانشجویان را از ذهن‌گرایی به واقع‌گرایی سوق داده و آنها را به درک صحیح از پدیده‌های فضایی و محیطی رهنمون می‌شود. از این‌رو نقش بنیادی بازدیدهای علمی-آموزشی را می‌توان در اهداف عمده زیر بیان کرد:

- ۱- کمک به تفہیم مفاهیم و مسائل جغرافیایی که در کلاس آموخته شده است؛
- ۲- دانشجو در محیط‌ها و موقعیت‌های جدید معلومات و برداشت‌های تازه‌ای کسب می‌کند؛
- ۳- حس کنجکاوی شخصی دانشجو پرورش یافته و او را در شناخت صحیح محیط و فضای جغرافیایی یاری می‌دهد؛
- ۴- دانشجو مهارت‌های اولیه مانند خواندن نقشه و تشخیص عوارض و کاربرد روش‌های علمی را در بررسی و فهم چشم‌اندازها و پدیده‌های طبیعی، انسانی و کالبدی و نیز مفاهیمی چون پراکندگی فضائی، هماهنگی مکانی، تفاوت‌های مکانی و درک یکپارچگی و سیستماتیک دیدن محیط را تجربه می‌کند.

آموزش‌های تكمیلی عملی و میدانی هر درس مطابق آن چیزی است که در جدول سرفصل درس مربوطه تعیین شده است. اجرای این آموزشها با توجه به امکانات دانشگاه و بر اساس تصویب شورای گروه خواهد بود. در مجموع در سرفصل ۲۰ واحد (۱۰ درس) از دروس این برنامه سفر علمی پیش بینی شده است که عبارتند از: همه دروس ناحیه‌ای ایران، «مخاطرات طبیعی» و «مبانی جغرافیای گردشگری» از مجموعه دروس پایه و «گردشگری رومتایی» از مجموعه دروس تخصصی - کاربردی. بدیهی است گذراندن این دروس بدون سفر علمی ناتمام تلقی خواهد شد.

۷- نحوه تدریس

در جدول‌ها و نیز سرفصلهای هریک از دروس، تخصص استاد مورد نیاز برای تدریس آن مشخص شده است و گروههای آموزشی موظف به رعایت تخصص‌های مورد نیاز برای تدریس هریک از دروس

می باشند. برای دروسی که استاد متخصص مشخص نگردیده، تعیین آن به عهده گروه مربوطه می باشد.

نکته: در گروههای آموزشی جغرافیا که برای برخی از دروس استاد متخصص وجود ندارد، گروه آموزشی موظف است نسبت به جذب استاد متخصص اعم از استخدام، مدعو، حق التدرس و... اقدام نماید و چنانچه استاد متخصص مربوطه وجود نداشت، موقتاً به مدت یک سال یکی از استادی گروه (که به تخصص مورد نیاز نزدیکتر بوده و علاقمند باشد) به تشخیص شورای گروه، تدریس این درس را به عهده گرفته و مطالعات و بررسیهای لازم را جهت کسب آمادگی در زمینه تدریس این درس را انجام خواهد داد.

-۸ پروژه

رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی در قسمت دروس کاربردی دارای درسی تحت عنوان پروژه به ارزش ۳ واحد می باشد که در چارچوب شرایط مندرج در سرفصل مربوطه، دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی خود آن را زیر نظر یکی از استادی گروه می گذراند

-۹ دلایل تأسیس

رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی در مجموعه رشته های علمی جغرافیا برای مقطع کارشناسی به دلایل زیر طراحی شده است.

۱- بهبود و تکمیل ساختار رشته جغرافیای روستایی در سطح دانشگاههای کشور، در راستای تأمین پیش نیازهای تخصصی مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، با توجه به اینکه مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری رشته جغرافیای روستایی در بسیاری از دانشگاههای دولتی و غیر دولتی فعال بوده و هر ساله تعداد زیادی از علاقه مندان به این رشته تحصیلی را جذب می نمایند.

۲- پاسخگویی به نیاز بسیاری از گروه های آموزشی در سطح کشور به یک برنامه درسی پویا و به روز که با نیازهای این مقطع زمانی بازار کار همسویی داشته باشد.

۳- بالا بردن توان علمی و کارشناسی دانش آموختگان مقطع کارشناسی جغرافیای روستایی، برای تامین کارشناسان خبره مورد نیاز وزارت خانه ها، ارگانهای و سازمانهای متخصص دانش آموختگان این رشته تحصیلی.

۱۰- مشخصات

این رشته علاوه بر دروس پایه، تابعیت ای ایران و اختیاری، دارای ۳۵ واحد درس تخصصی - کاربردی در زمینه مسائل جغرافیای روستایی با توجه به مهارت‌های لازم روز، برای فارغ التحصیلان این رشته تحصیلی می‌باشد. دانشجویان دروس نظری و مهارتی را که در سه سال ابتدای تحصیل گذرانده‌اند، در سال چهارم با گذراندن دروس اختصاصی رشته جغرافیای روستایی به توانمندی لازم خواهند رسید.

۱۱- ملاحظات اجرایی

رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی در گروهها و دانشکده هایی که مجوز ارائه این برنامه را از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری کسب نموده‌اند، اجرا می‌شود، و تدریس دروس آن را عمدتاً استادی دارای گرایش جغرافیای روستایی عهده دار خواهند بود. دروس ارائه شده در این رشته تحصیلی دارای ماهیت نظری - عملی بوده که برای ارائه دروس عملی بازدید از روستاهای انجام عملیات پژوهشی و میدانی در قالب سفر علمی یا سمینار سبب افزایش کارایی دانشجویان در انجام طرحهای پژوهشی و امور کارشناسی گردیده که در حال حاضر بازار کار کشور شدیداً به آن نیازمند است.

منابع مورد نیاز دروس رشته جغرافیای روستایی از طریق منابع ارائه شده در سرفصل دروس قابل دسترسی است. استفاده از این منابع، مطالب قابل ارائه برای تدریس دروس این رشته را تسهیل می نماید.

۱۲- کاربردها

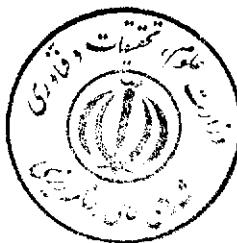
با توجه به ماهیت رشته جغرافیای روستایی و دروس گذرانده شده توسط دانش آموختگان این رشته، دانش آموختگان آن می توانند در سازمانها و ارگانهای زیر به انجام امور کارشناسی و مدیریتی ايفای نقش نمایند؛

- ۱ در وزارت کشور برای تصدی امور مربوط به بخشداریها و دهیاریها. در حال حاضر حدود بیش از ۱۶ هزار از دهیاریهای تشکیل شده در نواحی روستایی کشور، شدیداً به این دانش آموختگان نیاز دارند.
- ۲ در سازمان مدیریت و برنامه ریزی برای تصدی امور مربوط به روستاهای و انجام امور کارشناسی روستاهای که در برنامه ریزی روستایی و منطقه ای بسیار مورد نیاز است.
- ۳ در وزارت جهاد کشاورزی برای انجام امور کارشناسی در جهت برنامه ریزی و توسعه روستایی.
- ۴ در بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، برای انجام طرحهای هادی روستایی و تصدی امور مربوط به اجرای این طرحها و برنامه ریزی برای توسعه روستایی. با توجه به تعداد روستاهای ایران (بیش از ۶۸ هزار روستا)، اهمیت این رشته تحصیلی از نظر نیاز بازار کار به دانش آموختگان آن مشخص می گردد.
- ۵ در حال حاضر بسیاری از دانش آموختگان این رشته تحصیلی، به لحاظ نیاز بازار کار بخش خصوصی برای انجام طرحهای تحقیقاتی، مورد نیاز می باشند که خود سبب کاهش فشار بر ارگانهای دولتی برای جذب این دانش آموختگان می باشد.

۱۲- ضرایب و مواد آزمون

ضرایب و مواد آزمون ورودی رشته جغرافیا و برنامه ریزی روزتایی به شرح جدول زیر است. سازمان سنجش آموزش کشور موظف است ضرایب این جدول را در آزمون ورودی دانشگاهها در سال ۱۳۸۸ ه.ش. و بعد از آن اعمال نماید.

فلسفه و منطق	علوم اجتماعی	اقتصاد	روابط و آمار	جغرافیا	ماده درسی آزمون
۷	۷	۲	۳	۴	رشته جغرافیا و برنامه ریزی روزتایی

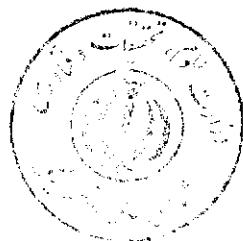

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش حالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی
رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

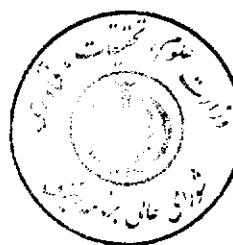
فصل دوم: جداول برنامه

جدول شماره ۱ - دروس پایه (الزامی)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنياز	استاد مربوطه
			عملی	نظری	جمع		
۱	فلسفه و سیر تکوین علم جغرافیا	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	از اساتید متخصص رشته جغرافیا
۲	روش تحقیق (نظری)	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	متخصص روش تحقیق
۳	ریاضیات مقدماتی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	ریاضیدان
۴	آمار و احتمالات	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان متخصص آمار
۵	زمین در فضا	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان ریاضی
۶	مبانی زمین شناسی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	ژئومورفولوگ
۷	مبانی ژئومورفولوژی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	مبانی زمین شناسی
۸	مبانی آب و هواشناسی (۱)	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	اقلیم شناس
۹	مبانی آب و هواشناسی (۲)	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	اقلیم شناس
۱۰	مبانی هیدرولوژی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	هیدرولوگ-اقلیم شناس
۱۱	جغرافیای خاکها	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان طبیعی
۱۲	مبانی محیط زیست	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان طبیعی
۱۳	مخاطرات طبیعی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان طبیعی
۱۴	مخاطرات انسانی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان سیاسی
۱۵	مبانی جغرافیای جمعیت	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان جمعیت
۱۶	مبانی جغرافیای اقتصادی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان اقتصادی
۱۷	مبانی جغرافیای سیاسی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان سیاسی
۱۸	مبانی جغرافیای فرهنگی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان فرهنگی یا انسانی
۱۹	مبانی جغرافیای گردشگری	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان گردشگری یا انسانی
۲۰	مبانی جغرافیای شهری	۲	-	-	۳۴ ۳۴	-	جغرافیدان شهری

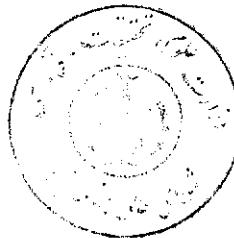
ادامه جدول شماره ۱ - دروس پایه (الزامی)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنياز
			عملی	نظری	جمع		
۲۱	مبانی جغرافیای روسیابی	۲	-	-	۳۴	جغرافیدان روسیابی	-
۲۲	سیاست و فضا	۲	-	-	۳۴	جغرافیدان سیاسی	-
۲۳	اصول و روش‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲	-	-	۳۴	برنامه‌ریز منطقه‌ای شهری	مبانی جغرافیای شهری
۲۴	اصول و روش‌های آمایش سرزمین	۲	-	-	۳۴	متخصص آمایش برنامه ریز منطقه‌ای	-
۲۵	نقشه خوانی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	کارتوگراف	-
۲۶	نقشه برداری	۲	۳۴	۱۷	۵۱	نقشه بردار	نقشه خوانی
۲۷	کارتوگرافی و تهیه نقشه‌های موضوعی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	کارتوگراف	نقشه خوانی
۲۸	مبانی سنجش از دور	۲	۳۴	۱۷	۵۱	متخصص سنجش از دور	نقشه خوانی
۲۹	مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	۲	۳۴	۱۷	۵۱	متخصص GIS	مبانی سنجش از دور
۳۰	فناوری اطلاعات (IT)	۲	۳۴	۱۷	۵۱	متخصص IT	-
جمع		۶۰					

جدول شماره ۲ - دروس ناحیه ای ایران (الزامی)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنباز
			عملی	نظری	جمع		
۱	ژئومورفولوژی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوژی	مبانی ژئومورفولوژی
۲	آب و هوا ایران	۲	-	۳۴	۳۴	اقلیم شناس	مبانی آب و هواشناسی (۱) و (۲)
۳	جغرافیای جمعیت ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان جمعیت یا انسانی	مبانی جغرافیای جمعیت
۴	جغرافیای اقتصادی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان اقتصادی	مبانی جغرافیای اقتصادی
۵	جغرافیای سیاسی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان سیاسی	مبانی جغرافیای سیاسی
۶	جغرافیای شهری ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان شهری	مبانی جغرافیای شهری
۷	جغرافیای روستایی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	مبانی جغرافیای روستایی
جمع							۱۴

جدول شماره ۳ - دروس اختیاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنهاد
			عملی	نظری	جمع		
۱	اصول و روش‌های مطالعات ناحیه‌ای	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-
۲	مطالعات منطقه‌ای (خلیج فارس)	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان سیاسی	-
۳	ناحی جغرافیای ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-
۴	جغرافیا و جهانی شدن	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان سیاسی	-
۵	مبانی جغرافیای ارتباطات	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان انسانی	-
۶	تحلیل فضایی	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان ریاضی	آمار و احتمالات- مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی
۷	منابع آب ایران	۲	-	۳۴	۳۴	هیدرولوگ-اقلیم شناس	مبانی هیدرولوژی
۸	به پیشنهاد گروه مربوطه	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-
۹	به پیشنهاد گروه مربوطه	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-
جمع		۱۸					

توضیح ۱- دانشجویان مقطع کارشناسی جغرافیا باید از میان ۱۸ واحد دروس اختیاری تعداد ۶ واحد را با موافقت گروه مربوطه انتخاب کرده و بگذرانند.

توضیح ۲- عنوان و سرفصل های دروس شماره ۸ و ۹ با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیای دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.

جدول شماره ۴ - دروس تخصصی - کاربردی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشیاز
			عملی	نظری	جمع		
۱	اصول و روش‌های برنامه ریزی روستایی	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	مبانی جغرافیای روستایی
۲	برنامه ریزی روستایی در ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	جغرافیای روستایی ایران
۳	اقتصاد روستایی ایران	۲	-	۳۴	-	جغرافیدان روستایی	جغرافیای اقتصادی ایران
۴	شهرنشینی و دگرگونی در نواحی روستایی	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	جغرافیای شهری ایران، یا شهری
۵	مدیریت روستایی	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	جغرافیای روستایی ایران
۶	گردشگری روستایی	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	مبانی جغرافیای روستایی
۷	برنامه ریزی و طراحی کالبدی روستا	۲	۳۴	۱۷	۵۱	جغرافیدان روستایی	مبانی جغرافیای روستایی
۸	روش تحقیق نظری	۲	۳۴	-	۳۴	جغرافیدان روستایی	روش تحقیق در مطالعات روستایی
۹	توسعه پایدار روستایی	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	مبانی جغرافیای روستایی
۱۰	روابط متقابل شهر و روستا	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	جغرافیای شهری ایران، جغرافیای روستایی ایران
۱۱	برنامه ریزی و سازماندهی زیست بومهای عشاپری	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	با عشاپری
۱۲	مدیریت بحران در نواحی روستایی	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای
۱۳	جاگاه روستا در مطالعات و برنامه ریزی منطقه‌ای	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای
۱۴	کارگاه برنامه ریزی روستایی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	جغرافیدان روستایی	برنامه ریزی روستایی در ایران
۱۵	کاربرد GIS در برنامه ریزی روستایی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	GIS متخصص	مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)
۱۶	برنامه ریزی روستایی در نواحی مرزی و پیژه	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	اصول و روش‌های برنامه ریزی روستایی
۱۷	پروژه	۳	۵۱	-	۵۱	جغرافیدان روستایی	انتخاب در سال آخر
جمع		۲۵					

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی
رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش اول: سرفصل دروس پایه (الزامی)

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

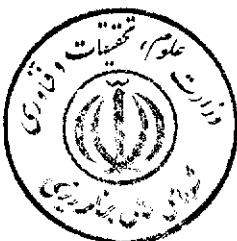
عنوان درس:			
تعداد واحد:	نوع واحد: نظری	تعداد ساعت:	استاد متخصص برای تدریس:
دروس پیش نیاز: ندارد	نوع آموزش تكمیلی عملی: دارد □ ندارد ■	۳۴	سفر علمی □ ازمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: هدف عمده این درس آشنایی کردن دانشجو برای ورود به مباحث و روش‌های جغرافیایی است. با توجه به تحول علم جغرافیا در گذر زمان و مطرح شدن پارادایم‌های جدید، این امکان را در اختیار دانشجو قرار می‌دهد که با آزادی اندیشه یکی از انگاره‌های مطرح در جغرافیا را انتخاب کند و به عنوان پایگاه فکری از آن استفاده نماید. بی تردید دانشجوی هدفمند در انجام مطالعات و تحقیقات، موفق تر از دانشجویی خواهد بود که بدون هدف و به صورت جسته و گریخته به جمع آوری اطلاعات بپردازد. شاید بتوان گفت یکی از اهداف اصلی این درس ارتقای بینش دانشجویان باشد، زیرا دانستن اطلاعات مکانی بدون ارتباط فلسفی، علم جغرافیا را از سطح یک علم Knowledge تا حد دانش Science تقلیل می‌دهد.			
سوفصل‌ها:			
۱- تبیین فلسفی موضوع درس (تعریف جغرافیا از نظر مکتبها و پارادایم‌های مختلف)			
۲- تعیین قلمرو جغرافیا به عنوان یک علم بین رشته‌ای			
۳- سیر تکاملی جغرافیا از آغاز تا کنون (اندیشه‌شناسی جغرافیا در گذر زمان)			
۴- مهمترین دیدگاهها و مکاتب جغرافیایی (جبر گرایی، امکان گرایی، رادیکال، چشم انداز، سازمان فضایی و ...)			
۵- مفاهیم اصلی و اساسی در جغرافیا (انسان، محیط، فضا، مکان، کنش متقابل و ...)			
۶- اصول فلسفی علم جغرافیا (علیت، تعمیم، رابطه، تحول، عاملیت فاعل انسانی، اجتماع نقيضین)			
۷- نظریه‌های جدید در قلمرو جغرافیا (در زمینه فمینیسم، گرددشگری، اقتصاد سیاسی، فضا، عاملیت انسان، ساختار گرایی و پس اساختار گرایی، پست مدرنیسم)			
۸- مدل‌های مفهومی و کمی در چهارچوب جغرافیای کمی (مقداری)			
۹- روش‌ها و تکنیک‌های تحلیل فضای جغرافیایی			
۱۰- مسائل و مباحث قابل چالش در جغرافیا (جهانی شدن، هویت مکانی و ...)			
۱۱- وضعیت جغرافیا در ایران از آغاز تا کنون			
۱۲- نتیجه گیری از بینانهای نظری			
منابع اصلی:			
۱- شکویی، حسین (۱۳۷۵)، اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا، جلد اول، تهران: انتشارات گیتاشناسی.			
۲- بلاست، آلیسون و ویلس، جین (۱۳۸۶)، دگر اندیشه در فلسفه جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.			
۳- پوراحمد، احمد (۱۳۸۶)، فلسفه و قلمرو جغرافیا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.			
۴- شبلینگ، راگ (۱۳۷۷)، جغرافیا چیست؟ ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات محقق.			
۵- فرید، یدالله (۱۳۷۹)، شناخت شناسی و مبانی جغرافیای انسانی، اهر: دانشگاه آزاد اسلامی اهر.			
۶- شکویی، حسین (۱۳۸۲)، فلسفه‌های محیطی و مکتب‌های جغرافیایی، تهران: انتشارات گیتاشناسی.			
7- Husain, Majid. (1995). <i>Evaluation of Geographical Thought</i> . New Delhi: Rawat Publication.			

منابع فرعی:

- ۱- جانسون، ای. فیر جایلد (۱۳۷۰)، اصول جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات سحاب.
- ۲- شکویی، حسن (۱۳۶۴)، جغرافیای کاربردی و مکتب‌های جغرافیایی، مشهد: آستان قدس رضوی.
- ۳- هاگت، پیتر (۱۳۷۶)، جغرافیای ترکیبی نو، ترجمه: شاپور گودرزی نژاد، تهران: سمت.
- ۴- درئو، ماکس (۱۳۷۴)، جغرافیای انسانی، ترجمه سیروس سهامی، تهران: انتشارات رایزن.
- ۵- جغرافیا، ماهیت و قلمرو (۱۳۷۲)، مجموعه مقالات سمینار سمت، تهران: انتشارات سمت.
- ۶- کلارول، پل (۱۳۷۳)، جغرافیای نو، ترجمه سیروس سهامی، مشهد.
- ۷- هولت جنس، آریلد (۱۳۷۶)، جغرافیا (تاریخ، مفاهیم، مکتبها)، ترجمه جلال تبریزی، تهران: انتشارات سیر و سفر.
- ۸- فرید، یداله (۱۳۵۳)، سیر اندیشه در قلمرو جغرافیای انسانی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- ۹- لاست، ایو (۱۳۶۸)، جغرافیا نخست در خدمت جنگ، ترجمه ابوالحسن سروقد مقدم، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۱۰- دولفوس، اولیویه (۱۳۷۰)، تحلیل جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۱- دولفوس، اولیویه (۱۳۶۹)، فضای جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۲- میدارل، ادوارد (۱۳۴۳)، سازندگان استراتژی نو، ترجمه محمد علی پیروزان، تهران: انتشارات کتابهای جیبی.
- ۱۳- جانستون، رونالد (۱۳۷۹)، مسئله جا و مکان جغرافیایی، ترجمه جلال تبریزی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: روش تحقیق (نظری)
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ ازمایشگاه □ کارگاه □ سمینار	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: متخصص روش تحقیق	اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصول روش تحقیق علمی از بعد نظری.
سرفصل ها:			
<p>۱- فلسفه و قواعد پژوهش علمی</p> <p>۲- تعریف مفاهیم پایه (علم، نظریه، قانون علمی، استدلال، متغیر و انواع آن)</p> <p>۳- انواع تحقیقات و پژوهش های علمی (بر اساس هدف- بر اساس ماهیت و روش)</p> <p>۴- فرایند پژوهش علمی (پنج مرحله)</p> <p>۵- گزینش و تشریح مسئلله پژوهش</p> <p>۶- تدوین فرضیه</p> <p>۷- جامعه آماری و نمونه گیری (انواع، روش و برآورد حجم نمونه)</p> <p>۸- روش های گردآوری اطلاعات (کتابخانه ای - میدانی)</p> <p>۹- تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده ها و ارزیابی فرضیه ها</p> <p>۱۰- تنظیم و تدوین گزارش تحقیق</p> <p>۱۱- روش تهیه طرح تحقیق</p> <p>۱۲- الگوها و روش های ارجاع دهنده</p> <p>۱۳- کاربرد تکنیکها و نرم افزارهای آماری و گرافیکی در تبیین و تنظیم گزارش تحقیق</p>			

منابع:

- ۱- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: سمت.
- ۳- آسایش، حسین؛ مشیری، سید رحیم (۱۳۸۱)، روش شناسی و تکنیکهای تحقیق علمی در علوم انسانی با تأکید بر جغرافیا، تهران: نشر قومس.
- ۴- خاکی، غلامرضا (۱۳۷۸)، روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، تهران: مرکز تحقیقات علمی کشور با همکاری کانون فرهنگی انتشارات درایت.
- 5- Taylor, Bill & Others. (2006). Research methodology. New Delhi: Prentice-Hall of India
- 6- Lind say. James M. (1997). Techniques in Human Geography. London: Rout ledge

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	ریاضیات مقدماتی
دروس پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری
تعداد واحد: ۲	تعداد واحد: ۲
استاد متخصص برای تدریس:	
ریاضیدان	
اهداف: آشنایی با ریاضیات پایه.	
سرفصل ها:	
۱. خط، مختصات دکارتی، معادله خط ۲. فاصله نقاط و ... ۳. حد، حد یک تابع ۴. قضایای مربوط به حد و ... ۵. لگاریتم ۶. مروری بر مثلثات ۷. سینوس، کسینوس و ... ۸. روابط مثلثاتی ۹. مشتق ۱۰. تعریف و مفهوم هندسی ۱۱. مشتق تابع مثلثاتی و کاربردهای مشتق ۱۲. بردارها ۱۳. مولفه های برداری و بردارهای یکه، مدل سازی حرکت گلوله، معادلات پارامتری در هندسه تحلیلی، مختصات فضایی، بردارها و فاصله در فضای حاصلضرب اسکالار دو بردار، حاصلضرب برداری دو بردار	
منابع اصلی:	
۱- توماس، جورج و فینی، راس (۱۳۸۱)، حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی، ترجمه مهدی بهزاد، سیامک کاظمی و علی کافی، تهران؛ مرکز نشر دانشگاهی. ۲- جانستون، آر. جی و تیلور، پی. جی. حسابان (۱) تالیف مهندس عبدالکریم شایکان.	

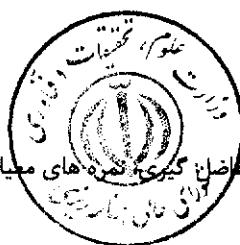
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: آمار و احتمالات	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: متخصص آمار	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐

اهداف: آشنایی با آمار توصیفی و احتمالات

سرفصل ها:

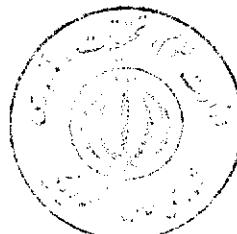
- مفاهیم و تعاریف
- آمار، داده ها، اطلاعات، مشاهدات و متغیرها، داده های برداری (جهت دار)، جامعه و نمونه
- علامتها و نشانه ها (علامت جمع، ضرب، انحرافات، مجذور انحرافات، مجموع انحرافات، مجموع مجذور انحرافات، نمادهای علمی و گرد کردن)
- سازماندهی و توزیع فراوانی مشاهدات شامل نمایش توزیع فراوانی (جدول توزیع های کیفی و جدول توزیع های کمی برای داده های گسته، پیوسته و توزیع های توان) و نمایش ترسیمی توزیع های فراوانی (نمودار توزیع فراوانی کیفی و کمی)
- مشخصات عمومی مشاهدات
- فراسنج های مرکزی (شامل میانگین، میانه و مد یا نما) و مقایسه آنها
- تعییر پذیری (دامنه تعییرات، انحراف متوسط از میانگین، واریانس و انحراف معیار)
- نمایش ترسیمی مشخصات مرکزی - پراکندگی
- آستانه ها شامل چندک (چارک ها، دهک ها و صدک ها و نمایش ترسیمی آن ها)، دامنه چارکی و رتبه چندکی
- گشتاورها
- معیارهای شکل توزیع داده ها (چولگی و کشیدگی)
- مقایسه فراسنج ها و آماره ها
- مشخصات توصیفی داده های برداری (جهت دار)
- تبدیل و تعییر مقیاس و موقعیت داده ها (تبدیل های خطی نظری تضادی: کمیری، تعمیه های معیار و تبدیل های غیر خطی شامل تبدیل های باکس، کاکس و تبدیل های توانی)
- همبستگی خطی ساده و تعبیر آن، ضریب تعیین و مفهوم آن
- رگرسیون: رگرسیون خطی ساده، رگرسیون خطی دو متغیره
- احتمال
- مفاهیم، رویکردهای و خواص مقدماتی احتمال شامل: فضای نمونه، پیشامد، نحوه نمایش داده ها در تحلیل های احتمال، احتمال تجمعی، دوره بازگشت، بخت (نسبت وقوع) و محتمل ترین پیشامد، جبر پیشامدها (اجتماع پیشامدها، مکمل (متهم) دوپیشامد، تفاضل دو پیشامد، جمع احتمال و ضرب احتمال ها)، احتمال شرطی و قضیه بیز، قواعد شمارش (جایگشت، ترکیب)
- متغیر تصادفی، توزیع احتمال، تابع احتمال، تابع توزیع (تابع احتمال تجمعی)، توابع توزیع تجمعی توان، امید ریاضی و واریانس
- متغیر تصادفی گسته و توزیع های مربوط (توزیع احتمال یکنواخت گسته، متغیرهای تصادفی برنولی و توزیع دو جمله ای، توزیع دو جمله ای منفی، توزیع هندسی، توزیع چند جمله ای، توزیع فوق هندسی، توزیع پواسون) دو جمله ای، توزیع دو جمله ای منفی، توزیع هندسی، توزیع چند جمله ای، توزیع فوق هندسی، توزیع پواسون
- متغیر تصادفی پیوسته و توابع احتمال مربوط (توزیع یکنواخت، توزیع نرمال، قضیه حد مرکزی و توزیع نرمال)

استاندارد، توزیع لوگ نرمال، توزیع لوگ نرمال سه متغیره، خانواده توزیع گاما شامل توزیع نمایی، توزیع ویبول، توزیع بتا، توزیع پیرسون تیپ یک و توزیع مریع کای (خی دو)، توزیع ت-
- توزیع های حدی شامل توزیع گامبل، پیرسون تیپ ۳ و ...

منابع اصلی:

- ۱- وحیدی اصل، محمد قاسم (۱۳۷۹)، «آمار و احتمال در جغرافیا جلد اول»، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- ۲- آذر، عادل و مومنی، منصور (۱۳۸۱)، «آمار و کاربرد آن در مدیریت ج اول»، تهران: انتشارات سمت.
- ۳- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، آمار و روش‌های تجزیه تحلیل داده‌ها در جغرافیا، تهران: نشر قومس.
- ۴- مهدی‌نژاد، محمود (۱۳۷۸)، مقدمه‌ای بر اصول و روش‌های آمار در جغرافیا، اصفهان: انتشارات کبیر.
- ۵- طاهرخانی، مهدی و مهدوی، مسعود (۱۳۸۴)، کاربرد آمار در جغرافیا، تهران: انتشارات قومس.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: زمین در فضا	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان ریاضی	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با اجرام سماوی - شناخت قوانین حاکم بر حرکت اجرام سماوی - آشنایی با چگونگی بعده گیری انسان از فضا 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف و مفاهیم پایه فضا، کیهان، کهکشان و ... ۲- چگونگی تولد جهان ۳- بررسی منظومه شمسی (ویژگی خورشید و انواع سیارک) ۴- صورتهای فلکی، سیارکها، ستارگان دنباله دار، شهاب ها و شهاب سنگها ۵- تبیین ویژگی های زمین و ماه (حرکت وضعی و انتقالی) ۶- قوانین حرکت و گرفتگی ها ۷- زمان و تقویم ۸- حاکمیت انسان در فضا 			
منابع اصلی:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- دالکی، احمد (۱۳۸۰)، زمین در فضا، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. ۲- مستوفی الممالکی، رضا (۱۳۷۵)، مبانی نجوم و جغرافیای ریاضی (زمین و فضا)، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی. ۳- قتواتی، عزت الله (۱۳۷۹)، مقدمه ای بر جغرافیای ریاضی (زمین در فضا)، تهران: انتشارات گفتمان. ۴- عدالتی، تقی و خرخی، حسن (۱۳۷۴)، اصول و مبانی جغرافیای ریاضی (زمین در فضا)، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی. ۵- گنجی، محمدحسن و دیگران (۱۳۷۸)، زمین در فضا، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	مبانی زمین شناسی	تعداد واحد:	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: زمین زیستگاه و کاشانه ما است و هدف از این درس، شناخت هر چه بهتر سازندها و سنتگها، و نیروهای طبیعی است که بر زمین و شکل گیری آن تأثیر داشته است.				
سرفصل ها:				
۱- مقدمه (نکات تاریخی زمین شناسی، منظره زمین، زمین پرتکاپو، چرخه سنگ) ۲- ماده و کانیها ۳- سنگ های آذرین (تبیور ماقما، بافت‌های آذرین، ترکیب کانی شناسی، نام گذاری سنتگهای آذرین، منابع معدنی فرآیندهای آذرین)، فعالیت های آذرین (طبیعت فعالیت های آتش‌شکانی، موادی که طی فوران خارج می شوند آتش‌شکانها و فورانهای آتش‌شکانی، فورانهای شکافی، آتش‌شکانها و آب و هوای فعالیت آذرین نفوذی، فعالیت های آذرین زمین ساخت صفحه ای) ۴- سنتگهای رسوبی (انواع سنگ های رسوبی، تبدیل رسوبات به سنگ های رسوبی، طبقه بندی سنگ های رسوبی اشکال مخصوص سنگ های رسوبی، منابع انرژی از سنگ های رسوبی) ۵- سنگ های دگرگونی (دگرگونی، عوامل دگرگونی، تغییرات بافتی و کانی شناسی، سنگ های دگرگونی متداول محل پیدایش سنگ های دگرگونی، منابع معدنی و فرآیندهای دگرگونی) ۶- حرکت ثقلی مواد و عمل آبیهای جاری به طور خلاصه ۷- کف افیانوسها، زمین لرزه ها و درون زمین ۸- زمین ساخت صفحه ای، تشکیل کوهها، زمان در زمین شناسی، تاریخ زمین				
منابع اصلی:				
۱- تاریوک، ج و لوگن، ف (۱۳۷۲)، مبانی زمین شناسی، ترجمه رسول اخروی، تهران: وزارت آموزش و پرورش انتشارات مدرسہ. ۲- اوبروچف (۱۳۶۸)، مبانی زمین شناسی، ترجمه عبدالکریم قریب، تهران: انتشارات خوارزمی.				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

زمین شناسی	دروس پیش نیاز: مبانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس:
			تعداد ساعت: ۳۴	مبانی زئومورفولوژی

استاد متخصص برای تدریس:
زئومورفولوگ

اهداف:
زئومورفولوژی علمی است که پدیده های طبیعی که در سطح زمین فرم ها را به وجود می آورند و همین طور فرم های ناشی از آن پدیده ها را مورد مطالعه قرار می دهد. با توجه به اینکه هر گونه بهره وری از سطح زمین با پدیده ها و فرم های ناشی از عملکرد آنها مواجه می شود، لذا اهداف این درس شناخت فرآیندها و فرم های سطح زمین و مد نظر قرار دادن آنها در برنامه ریزی است.

سرفصل ها:

- مقدمه (دامنه، تالوگ، برجستگی بین دو دره، فرسایش، لیتوژوژی، ساختمان زمین، ویژگیهای شکل افقی و عمودی سطح زمین)
- فرآیندهای داخلی تغییر دهنده سطح زمین (فرآیندهای کوهزایی، حرکات اپیروژنیک، تظاهرات آتشفسانی و اشکال آنها)
- فرآیندهای بیرونی تغییر دهنده سطح زمین (هوازدگی - فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی - تشکیل خاک و مناطق مربوط به آن)
- حرکات توده ای و اشکال ناشی از آن (حرکات توده ای سست تر، حرکات توده های سنگ از سنگ اساس)
- اشکال ناشی از آب (توانایی کار آب های روان، دره ها، روند توسعه شکل زائی ناشی عمل آب)
- ترکیب اشکال بزرگ (گروه فرم هایی با ساختار ساده، سرزمین های هموار، کواستا، گروه فرم هایی با ساختار پیچیده، کوهستانها)
- تمایز آب و هوایی فرم ها، شکل ها در آب و هوای مرطوب (چشم اندازهای دره ای در آب و هوایی کاملاً مرطوب، اشکال کارستیک)، گروه فرم های مربوط به آب و هوای مرطوب سرد، گروه فرم های نیمه یخساری، شکل های مربوط به آب و هوای نیمه مرطوب (اشکال یخچالی، عمل بین درحال حرکت، اشکال یخچالی در حوزه یخچال درون قاره ای، اشکال کوهستانی ناشی از یخچال)، اشکال در آب و هوای خشک (عوامل تأثیر گذار در آب و هوای خشک، گروه های شکلی در آب و هوای خشک، توسعه اشکال مناطق خشک)
- اشکال سواحل و کف دریا (شکل ها و توسعه سواحل، تقسیم بندی و طبقه بندی سواحل، جزایر و ساخت مرجانی، زئومورفولوژی کف دریا)
- اشکال ناشی از انسان

منابع اصلی:

- احمدی، ح (۱۳۷۸)، زئومورفولوژی کاربردی، فرسایش آبی، جلد ۱، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 - دریو، ماکس (۱۳۷۰)، زئومورفولوژی اقلیمی و دینامیک خارجی، ترجمه مقصود خیام، تبریز: انتشارات بنیام.
 - محمودی، ف (۱۳۷۶)، زئومورفولوژی ساختمانی، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- 4- Easterbrook, D.J. 1999. Surface Processes and Landforms. (2nd. Ed.). Prentice-Hall
 5- Selby, M. J. 1993. Hillslope materials and processes. Oxford U.P. Call No. GB448
 6- S44 1993 Fookes, P.G., Lee, E.M. and Griffiths, J.S., 2007. Engineering Geomorphology. CRC Press, Boca Raton, Florida (US edition)
 6- MACHATSCHKE- F.(1973): Geomorphology STUTTGART-
 B.G.TEUBNER GERMANY

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی آب و هواشناسی (۱)
تعداد واحد:	۲
وضعیت پیش نیاز: مبانی سنجش از دور	نوع واحد: نظری

استاد متخصص برای تدریس:	اقلیم شناس
ناردن	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد

اهداف:
تعریف آب و هواشناسی، شناخت رابطه این علم با جغرافیا، شناخت ساختار اتمسفر، شناسایی عناصر هوا و آب و هوای تمیز بین علم هواشناسی و علم آب و هواشناسی. توصیف و تبیین تابش دما، رطوبت و بارش. توصیف پراکندگی فضایی این عناصر در سطح جهانی.

سرفصل ها:

۱. شناخت علم آب و هواشناسی
 - هوا و آب و هوای علم هواشناسی و علم آب و هواشناسی. عناصر هوا و آب و هوای عوامل آب و هوای رابطه بین آب و هواشناسی و جغرافیا و علم هواشناسی و علوم دیگر.
 - شاخه های علم آب و هواشناسی از نظر موضوع و مقیاس مکانی.
 - منابع داده های آب و هواشناسی. ایستگاه های هواشناسی، ماهواره های هواشناسی، رادار هواشناسی.
۲. ساختار اتمسفر
 - تمایز بین هوا (air) و هوای (weather).
 - ترکیبات اتمسفر
 - لایه های اتمسفر، اتمسفر استاندارد. نقش ازن.
۳. تابش
 - تابش و قوانین آن. انرژی الکترومغناطیسی و طیف آن. نظریه های موجی و ذره ای نور.
 - تابش موج کوتاه خورشیدی و تابش موج بلند زمینی.
 - عوامل موثر در تابش خورشیدی شامل ارتفاع و سمت خورشید و تغییرات آنها در طول سال و روز. مسیر حرکت خورشید.
 - شدت تابش و مدت تابش و تغییرات آنها در روی زمین و در طول سال و روز. ثابت خورشیدی.
 - انجام تمرین های مختلف در مورد ویژگی های تابش و تغییرات آن بر روی زمین و در طول روز و سال.
 - تاثیر اتمسفر بر روی تابش خورشیدی شامل انعکاس، پخش، جذب، و عبور. عوامل جذب و پخش انرژی خورشید در اتمسفر.
 - انرژی خورشیدی در سطح زمین. انواع انرژی تابشی، انعکاسی، و جذبی. عوامل موثر بر انعکاس انرژی و انواع انعکاس. آلbedoی زمین.
 - جذب انرژی و عوامل موثر بر آن. و چگونگی سرنوشت آن پس از جذب راههای دفع انرژی از سطح زمین شامل گرمایی محسوسه تبخیر و تابش عوامل موثر بر بیلان انرژی سطح زمین.
 - بیلان انرژی سیاره زمین.
 - تغییرات انرژی در سطح زمین.
۴. دما
 - تعریف دما و شاخص های دما. مقیاس های اندازه گیری دما
 - دما سنج ها

- عوامل موثر بر دما

- تابش، تغییرات روزانه و سالانه تابش، اختلاف فاز بین دما و تابش.

- ارتفاع، افت محیطی دما، وارونگی دمایی و انواع آن، نوسان روزانه و سالانه دما، فصول، نفوذ عمودی دما در زمین و اتمسفر.

- پوشش زمین شامل آبها جنگل ها و زمینهای برهنه.

- توده های هوا

- جریان های اقیانوسی

- ابرناکی آسمان

- پراکندگی فضایی دما

- شاخص برعی بودن

۵. رطوبت

- شاخص های اندازه گیری رطوبت

- حالات مختلف رطوبت در طبیعت

- توزیع جغرافیابی رطوبت

- فرایند های اشباع و تراکم در طبیعت

- عوامل موثر در اشباع و تراکم رطوبت

- انواع اشکال تراکم شامل مه و ابر

- انواع مه

- انواع ابر

۶. بارش

- شرایط ایجاد بارش

- انواع نزولات جوی

- پراکندگی بارش در سطح جهانی

- تحلیل مناطق پرباران و کم باران

- بیابان و نیمه بیابان و معیار های شناسایی آنها، فرمول ها و مدل های مختلف شناخت مناطق خشک و بیابان.

- خشکسالی

نکته: در همه مباحث تمرین های عملی در کلاس و به صورت تحقیق داده خواهد شد، نقشه ها و نمودار های کتاب بحث خواهد شد.

منابع:

۱- علیجانی، بهلول و کاویانی، محمد رضا (۱۳۸۶)، مبانی آب و هواشناسی، تهران؛ انتشارات سمت.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی آب و هواشناسی (۲)		
تعداد واحد:	۲	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز :
نظری	مبانی آب و هواشناسی (۱)	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐
استاد متخصص برای تدریس:			
اقليم شناس			
اهداف: مطالعه و شناخت فشار هوا و پراکندگی آن. شناخت باد. الگوهای فشار در سطح زمین و سطوح بالای اتمسفری			
سرفصل ها:			
۱- فشار هوا و واحد های اندازه گیری آن			
<ul style="list-style-type: none"> - قانون گازها عوامل موثر در تغییر فشار هوا. اتمسفر پایدار و ناپایدار. - حرکتهای اتمسفری و باد. عوامل موثر در ایجاد باد مانند شبیب فشار و نیروی کوریولیس و نیروهای اصطکاک و گریز از مرکز و جاذب مرکز. - اندازه حرکت زاویه ای - سیستم های فشار حرارتی و دینامیکی - پراکندگی فشار در سطح زمین. کمر بندهای فشار. - جریان های اقیانوسی - انواع باد ها از نظر مقیاس مکانی. بادهای محلی و بادهای عمومی. - مدل های ارایه شده برای وزش بادهای عمومی مانند مدل هدی مدل سه سلولی فرل. - اجزای گردش عمومی هوا در مناطق مختلف زمین (حاره، برون حاره و قطبی) - مدل رزبای و اصل چرخندگی. بادهای غربی و موجهای آنها. تاوه قطبی. - گردش موسمی 			
۲- سیستم های سینوپتیک			
<ul style="list-style-type: none"> - نقشه های هوایی - سیستم های سطح بالا شامل موجهای بلند و کوتاه. - هسته های سرعت، انواع رودبادها، شاخص های وزش. - سیستم های سینوپتیک سطح زمین مانند - توده های هوای جبهه ها. - سیکلون ها و آنتی سیکلون ها. ویژگی های هر کدام از نظر عناصر اقلیمی - مراکز تشکیل و مسیر های حرکت سیکلونها - سیستم های کوچک مقیاس منطقه برون حاره مانند تندرها و توفندها. - سیستم های سینوپتیک منطقه حاره مانند بادهای شرقی موج های شرقی - سیکلون ها و توفان های حاره ای. 			
نکته: در همه مباحث تمرین های عملی در کلاس و به صورت تحقیق داده خواهد شد. نقشه ها و نمودار های کتاب بحث خواهد شد.			
منابع:			
۱- علیجانی، بهلول و کاویانی، محمد رضا (۱۳۸۶)، مبانی آب و هواشناسی، تهران: انتشارات سمت.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: مبانی هیدرولوژی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: هیدرولوگ - اقلیم شناس	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد	■ ندارد
اهداف: <ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با چرخه آب در کره زمین - آشنایی با مبانی شناخت حوضه های آبریز - شناخت ویژگی های آبهای ورودی به حوضه های آبریز - آشنایی با مبانی تشکیل جریانهای سطحی 			
سرفصل ها:			
<p>۱- تعاریف و مفاهیم هیدرولوژی و انواع علوم آن، چرخه هیدرولوژی</p> <p>۲- آشنایی با پارامترهای هیدرولوژیکی</p> <p>۳- شناخت ویژگی های حوضه های آبریز و آشنایی با مبانی فیزیوگرافیک آنها</p> <p>۴- شناخت ورودیهای حوضه های آبریز شامل بارش های جوی</p> <p>۵- روش های هیدرومتری</p> <p>۶- بررسی و تحلیل هیدروگراف جریان</p> <p>۷- آشنایی با آبهای زیرزمینی</p> <p>۸- شناخت بیلان آب کشور و حوضه های آبریز ایران</p>			
منابع:			
<p>۱- علیزاده، امین (۱۳۸۳)، هیدرولوژی کاربردی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.</p> <p>۲- مهدوی، محمد (۱۳۸۰)، هیدرولوژی کاربردی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۳- موحد دانش، علی اصغر (۱۳۷۸)، هیدرولوژی آبهای سطحی ایران، تهران: انتشارات سمت.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای خاکها	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیای طبیعی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □
اهداف:		
آشنایی دانشجویان با پاره ای از مفاهیم و مهارت در طبقه بندی خاک ها و آشنایی با مسائل بهره برداری از آنها		
سرفصل ها: <ul style="list-style-type: none"> ۱- جغرافیای خاک ها و خاک شناسی ۲- خواص فیزیکوشیمیای خاک ها - رژیم های حرارتی و رطوبتی ۳- فرایند های خاکساز ۴- طبقه بندی خاک ها در سیستم USDA ۵- طبقه بندی خاک ها در سیستم CSCS ۶- پراکندگی خاک های جهان ۷- خاک های ایران و مسائل آن 		
منابع: <ul style="list-style-type: none"> ۱- رامشت، محمد حسین (۱۳۸۳)، جغرافیای خاک ها، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان. ۲- کردوانی، برویز (۱۳۸۲)، جغرافیای خاک ها، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- بنائی، محمد حسن، مومنی، عزیز و بردی، بای (۱۳۸۳)، خاک های ایران، تهران: وزارت جهاد کشاورزی. 		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی محیط زیست		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐			تعداد ساعت: ۳۴
☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐			
اهداف:			
آشنایی با امکانات محیطی			
سرفصل ها:			
۱- مقدمات و تعاریف;			
۲- محیط در قلمرو علوم مختلف			
۳- محیط و انواع آن			
الف) فیزیکی (دریاچه ها، جنگل ها، نواحی کوهستانی، دریاها و...)			
ب) انسان ساخت (شهر، روستا، سیستم های زراعی، محیط های فرهنگی و اجتماعی و...)			
۴- ساختمان و کارکرد محیط زیست			
۵- روش ها و منطقه های شناخت و مطالعه محیط زیست			
۶- متغیرهای اصلی محیط زیست شامل ماده، انرژی، فضای زمان و تنوع			
۷- برهم کنش متغیرهای محیطی			
۸- آستانه های محیط			
۹- سیاست، تکنولوژی و محیط زیست			
۱۰- تعادل، دگرگونی و بحران محیطی			
۱۱- آلودگی های محیطی مانند آلودگی آب و هوا و خاک			
۱۲- محیط زیست، جمعیت های انسانی و فعالیت های اقتصادی			
۱۳- برنامه ریزی و مدیریت محیطی			
منابع:			
۱- میلر، جی. تی (۱۳۷۱)، زیستن در محیط زیست. ترجمه مجید مخدوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.			
۲- وات، کنت (۱۳۷۲)، مبانی محیط زیست. ترجمه عبدالحسین وهاب زاده، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.			
۳- نیشابوری، اصغر (۱۳۸۵)، اکولوژی عمومی. جلد اول، تبریز: انتشارات ذوقی.			
۴- نیشابوری، اصغر (۱۳۷۴)، جغرافیای زیستی. تهران: سمت.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مخاطرات طبیعی		
وضعیت پیش نیاز: مبانی زئومورفولوژی، مبانی آب و هواشناسی (۱)	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان طبیعی
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی و شناخت مخاطرات طبیعی حاکم بر سرزمین - مد نظر قرار دادن آنها در هر گونه برنامه ریزی محیطی 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- سنجش از دور و عکس های هوایی و خطر ۲- نقشه های خطر ۳- برنامه ریزی کاربری زمین و خطر ۴- فعالیت آتشفشاری، زمین لرزه ۵- حرکات توده ای، عمل آب و کنترل آن (سیل) ۶- نشست زمین، عمل دریا و کنترل آن ۷- عمل باد و کنترل آن ۸- بهمن، یخندهان، برف سنگین، تگرگ ۹- آتش سوزی طبیعی ۱۰- مخاطرات ناشی از آلاینده های زمین ساختاری (فلزات سنگین) ۱۱- مخاطرات ناشی از آلودگی منابع آب و استفاده در کشاورزی و سلامت غذا، مکان یابی دفع پسماندها 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- غضبان، فریدون (۱۳۸۱)، زمین شناسی زیست محیطی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- کیت، اسمیت (۱۳۸۲)، مخاطرات محیطی، ترجمه ابراهیم مقیمی و شاپور گودرزی نژاد، تهران: انتشارات سمت. 			
<p>3-Robinson, Andrew.1993. Earth Shock-- Hurricanes, Volcanoes, Earthquakes 4-Tornadoes and Other Forces of Nature. London: Thames and Hudson</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: مخاطرات انسانی			
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی
اهداف: آموزش دانشجویان در باره انواع حوادث، رویدادها و مخاطراتی که ماهیت و منشا انسانی، سیاسی و ژئولوژیکی دارند که به نوعی متأثر از خصیصه ها و مقتضیات مکانی - فضایی بوده و یا عناصر فرایندهای فضایی را تحت تاثیر قرار می دهند.			
سرفصل ها:			
۱- تبیین و تشریح مفاهیم پایه نظری امنیت، ثبات، پایداری، تهدید، صلح، توسعه و ...			
۲- تبیین مفهوم فضای جغرافیایی، سیستم فضایی، تعادل و عدم تعادل فضایی، بنیادهای زیستی و منابع، تعادل و عدم تعادل اکولوژیکی، محدودیت منابع و توسعه تهدیدات و مخاطرات انسانی و ژئولوژیکی.			
۳- انواع فضاها و سیستم های فضایی (سکونتگاهی، شبکه ای، ساختی، اکولوژیکی، جریانی، انسانی و ...).			
۴- جرائم، آسیبها و ناهنجاریهای اجتماعی و فضایی با تأکید بر محیطهای شهری.			
۵- تعادل و عدم تعادل اجتماعی، ساختها و طبقات اجتماعی، روابط طبقاتی، گروههای قومی و اکولوژیکی.			
۶- حقوق شهروندی، نقش سیاسی انسان جغرافیایی و روابط جامعه مدنی با حکومت.			
۷- تهدیدات و مبانی جغرافیایی و مکانی - فضایی بروز بی ثباتی و عدم تعادل سیاسی - اجتماعی (انواع تهدید - سرچشمه های تهدید - انواع جنگ).			
۸- انواع کشمکش ها و منازعات اجتماعی و سیاسی (جدایی گزینی اجتماعی - فضایی، رقابت های مکانی، فرایندهای مدنی، استیفادی حقوق، درگیریهای آرام و کم فشار، مجادلات لفظی، درگیریهای فیزیکی و تعرضات غیر سیستماتیک، درگیریهای تمام عیار).			
۹- الگوهای منازعه شهروندان و گروههای اجتماعی با حکومت (مبازله مدنی، شورش اجتماعی، تخریب، جنگ چربکی و مسلحانه، ترور، انقلاب و ...).			
۱۰- الگوهای منازعه دولتها و حکومتها (بحران سیاسی، اعمال فشار و تهدید، جنگ و مداخله نظامی، ...).			
۱۱- پیامدهای فضایی - جغرافیایی منازعات (مهاجرت، آوارگی، نامنی، توسعه نیافتگی، تخریب زیربنایها، فقر، قاچاق، توسعه بحران، نابرابری فضایی و جغرافیایی و ...).			
منابع:			
۱- شکوبی، حسین (۱۳۶۵)، جغرافیای اجتماعی شهرها، اکولوژی اجتماعی شهر، تهران: جهاد دانشگاهی			
۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، اصول و مفاهیم ژئولوژیک، مشهد: انتشارات پاپلی.			
۳- تهمامی، سید مجتبی (۱۳۸۴)، امنیت ملی، دکترین، سیاستهای دفاعی و امنیتی (جلد ۱)، تهران: نشر آجا			
۴- جانستون، آر. جی و دیگران (۱۳۸۳)، جغرافیاهای تحول جهانی. ترجمه نسرین نوریان، تهران: دوره عالی جنگ.			
۵- Seitz, John L. (2002). Global Issues. Oxford-UK: Blackwell publishing			
۶- UN-Habitat. (2007). Enhancing Urban safety and security. London: Earth scan			
۷- Journal of Disasters, London: Blackwell publishing			
۸- Bennett, R & Estall, R. (1994). Global change and challenge. London: Routledge			
۹- Ahmed, S. Haroon. (1991). Contemporary conflicts. Karachi: Ahbab Printers			

سروفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای جمعیت
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان جمعیت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ تعداد ساعت: ۳۴ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف: هدف از این درس آشنایی با شاخص‌های جمعیتی همچون الگوهای فضایی جمعیت، ساختمان جمعیت، حرکات جمعیت، و همچنین اثر و نتایجی که این عوامل جمعیتی بر ویژگی‌های اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی جامعه بشری بر جای می‌گذارد، می‌باشد.	
سرفصل‌ها: ۱- مفهوم جغرافیای جمعیت ۲- مبانی پخش جمعیت در فضاهای جغرافیایی ۳- اطلاعات جمعیتی ۴- پراکندگی جهانی جمعیت ۵- الگوهای پخش جمعیت ۶- رابطه پخش جمعیت با توسعه ۷- جمعیت و آمایش سرزمین ۸- شهرنشینی ۹- حرکات جمعیت ۱۰- ساختمان جمعیت ۱۱- الگوهای ترکیب جمعیت ۱۱-۱- زاد و ولد، باروری ۱۱-۲- مرگ و میر ۱۱-۳- مهاجرت ۱۱-۴- رشد جمعیت	
منابع: ۱- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، اصول و مبانی جغرافیای جمعیت، تهران: نشر قومس. ۲- فرید، یدالله (۱۳۷۴)، جغرافیای جمعیت، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۳- جوان، جعفر، (۱۳۸۰)، جغرافیای جمعیت جوان، مشهد: جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد. ۴- زلینیسکی، ویلبر (۱۳۷۰)، مقدمه‌ای بر جغرافیای جمعیت، ترجمه فیروز جمالی، سمت.	
5- Plane, David & Pogerson, Peter (1994), Geographical Analysis of Population. New York: John Wiley & Sons.	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: مبانی جغرافیای اقتصادی
■ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد ■	تعداد ساعت: ۳۴	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان اقتصادی
اهداف: شناخت و پژوهیهای مکانی- فضایی فعالیتهای اقتصادی در بخش‌های مختلف اقتصادی، و بررسی عوامل موثر در شکل پذیری فعالیتهای متأثر از انواع فضاهای، جریانها و ساختارها، و توزیع جغرافیایی این فعالیتها و عملکردها در سطح جهان.			
سرفصل ها:			
<p>۱- مقدمه: تعریف، مفهوم و اهداف جغرافیای اقتصادی؛</p> <p>۲- نحوه‌ی استقرار در یک چشم انداز اقتصادی؛</p> <p>۳- حرکت و کنش متقابل در یک چشم انداز اقتصادی؛</p> <p>۴- ساخت و کنش متقابل در یک چشم انداز اقتصادی؛</p> <p>۵- عملکرد گروههای انسانی در یک چشم انداز اقتصادی؛</p> <p>۶- انواع فعالیتهای اقتصادی:</p> <p>۶-۱- کشاورزی؛</p> <p>۶-۱-۱- نحوه‌ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای کشاورزی؛</p> <p>۶-۱-۲- آب و هوا و کشاورزی؛</p> <p>۶-۱-۳- منابع آب و کشاورزی؛</p> <p>۶-۱-۴- منابع خاک و کشاورزی؛</p> <p>۶-۱-۵- مکان استقرار انواع فعالیتهای کشاورزی؛</p> <p>۶-۱-۶- کشاورزی معیشتی (خود مصرفی)؛</p> <p>۶-۱-۷- کشاورزی پیشرفته (با گرایش به بازار)؛</p> <p>۶-۱-۸- ساختار مکانی تولید در فعالیتهای کشاورزی؛</p> <p>۶-۱-۹- کشاورزی پایدار و توسعه‌ی منطقه‌ای؛</p> <p>۶-۲- صنایع و معادن:</p> <p>۶-۲-۱- نحوه‌ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای صنعتی و معدنی؛</p> <p>۶-۲-۲- تئوریهای مکان یابی صنعتی؛</p> <p>۶-۲-۳- بررسی الگوهای ناحیه‌ای در فعالیتهای صنعتی؛</p> <p>۶-۲-۴- انواع صنایع کارخانه‌ای؛</p> <p>۶-۲-۵- انواع صنایع کارگاهی؛</p> <p>۶-۲-۶- انواع صنایع دستی و سنتی؛</p> <p>۶-۲-۷- ظرفیت تولیدی در مناطق صنعتی جهان؛</p> <p>۶-۲-۸- ظرفیت تولیدی در مناطق معدنی جهان؛</p> <p>۶-۳- خدمات:</p> <p>۶-۳-۱- نحوه‌ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای خدماتی؛</p> <p>۶-۳-۲- ساخت و کنش متقابل انواع فعالیتهای خدماتی؛</p>			

- ۶-۳-۳- ارتباطات و حمل و نقل در توسعه فضایی؛
- ۶-۴- گردشگری و توسعه فضایی؛
- ۷- جمعبندی و نتیجه گیری از مباحث درس.

ج- روش ارائه درس:

برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای اقتصادی، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع اقتصادی، الزامی است. این درس سفر علمی و کار میدانی ندارد.

منابع:

- ۱- تولوچی، سیمین (۱۳۸۱)، درآمدی بر مبانی جغرافیای اقتصادی، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تربیت معلم.
- ۲- گریگ، دیوید (۱۳۸۱)، مقدمه ای بر جغرافیای کشاورزی، ترجمه دکتر عوض کوچکی و دکتر سیاوش دهقانیان و ... مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛
- ۳- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛
- ۴- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛
- ۵- نوری، نظام الدین (۱۳۷۳)، جغرافیای اقتصادی، مازندران: انتشارات دانشگاه مازندران؛
- ۶- قره نژاد، حسن (۱۳۸۲)، مقدمه ای بر جغرافیای صنعتی، اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان.
- 7- Knox, Paul & Agnew, John. (1994). The geography of World Economy. London: Edward Arnold.

سrfصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای سیاسی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۴	ناردد	ناردد ■ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار
اهداف: آشنا شدن و تسلط بر مبانی و مباحث نظری جغرافیای سیاسی				
سرفصل ها:				
<p>۱- ماهیت و قلمرو جغرافیای سیاسی و سیر تکوین تاریخی آن</p> <p>۲- مفاهیم پایه در جغرافیای سیاسی (سرزمین، بوم، مرز، ملت، هویت ملی، ناسیونالیسم، دولت و حکومت، اقتدار و حاکمیت، شهروندی و دموکراسی، منافع و امنیت ملی، علت وجودی کشور و ...).</p> <p>۳- شاخه ها و گرایش ها در جغرافیای سیاسی (مرز، انتخابات، ژئولیتیک، دریاها و ...)</p> <p>۴- الگوهای مدیریت سیاسی فضای ملی (بسیط، فدرال، ناحیه ای، ...)</p> <p>۵- مقیاس های فضایی مدیریت سیاسی فضا (محلي، ناحیه ای، ملی، منطقه ای، جهانی).</p> <p>۶- ساختار فضایی سیاسی کشور (مرزها و انواع آن، تقسیمات داخلی یا کشوری، پایتخت و مرکز سیاسی - اداری، شبکه شهری).</p> <p>۷- حکومت و دولت (ساختار، ماموریت و وظایف، چالش های مدیریتی حکومت ها، توزیع و تمرکز قدرت سیاسی در فضا، روابط با سایر حکومت ها و سیاست خارجی).</p> <p>۸- ملت (ساختار، جامعه مدنی، بازیگران سیاسی، دموکراسی و حقوق شهریوندی، پارلمان).</p> <p>۹- قدرت و سیاست (اقتصاد، گروههای فشار، احزاب، روابط قدرت، لابی گری، نیروهای بین المللی و فرامملی).</p> <p>۱۰- جغرافیای سیاسی فضای مجازی (مفاهیم قلمرو، هویت، مرز، امنیت، رقابت، منازعه و ... در فضای مجازی).</p> <p>۱۱- مسائل جدید در جغرافیای سیاسی (جهانی شدن و حاکمیت، حفره های دولت، مشارکت و شهریوندی سازمانهای غیر حکومتی، مهاجرتها، بحرانهای منطقه ای، منازعات زیست محیطی، منازعات فرهنگی و هویتی جنسیت گرایی سیاسی، تروریسم و نالمنی، مداخله نظامی و استعمار جدید).</p>				
منابع:				
<p>۱- میرحیدر، دره (۱۳۸۰)، مبانی جغرافیای سیاسی، تهران: سمت.</p> <p>۲- بلاک سل، مارتین (۱۳۸۷)، جغرافیای سیاسی، ترجمه محمدرضا حافظنیا و دیگران، تهران: سمت.</p> <p>۳- مویر، ریچارد (۱۳۷۹)، درآمدی نو بر جغرافیای سیاسی، ترجمه دره میرحیدر، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.</p> <p>۴- مجتبهد زاده، پیروز (۱۳۸۱)، جغرافیای سیاسی و سیاست جغرافیایی، تهران: سمت.</p> <p>۵- حافظ نیا، محمدرضا و کاویانی راد، مراد (۱۳۸۳)، افق های جدید در جغرافیای سیاسی، تهران: سمت.</p> <p>۶- جونز، مارتین و دیگران (۱۳۸۶) مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی، ترجمه زهرا پیشگاهی فرد و رسول اکبری، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۷- Glassner, Martin & Fahrer, chuck. (۲۰۰۴). Political Geography. USA: John Wiley & Sons.</p> <p>۸- Blacksell, Mark. (۲۰۰۶). Political Geography. London: Rout ledge.</p> <p>۹- Cox, Kevin. R. (۲۰۰۲). Political Geography. London: Blackwell Pub.</p> <p>۱۰- Dodge, Martin. (۱۹۹۹). The Geographies of Cyber space. London: University College of London.</p>				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: مبانی جغرافیای فرهنگی
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	تعداد ساعت: ۳۶ ندارد ■		استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان فرهنگی یا انسانی
اهداف:			
آشنائی دانشجویان با پاره‌ای از مفاهیم و مهارت در شناسایی ویژگی‌های فرهنگی تولید شده در قلمرو و حوزه‌های تمدنی مسائل مربوط به آن.			
سرفصل‌ها:			
<ul style="list-style-type: none"> ۱- جغرافیا و مفهوم فرهنگ ۲- فرهنگ و فضا ۳- عوامل فرهنگ ساز و رابطه‌ان با فضا ۴- سیر تاریخی جغرافیای فرهنگی ۵- فرهنگ و توسعه ۶- فرهنگ و اقتصاد ۷- فرهنگ و مبانی انسان شناختی ۸- ارزش‌ها و فرهنگ در جوامع و ملل ۹- حقوق بشر و چالش‌های ارزشی مبانی فرهنگ ۱۰- مدل‌های فرهنگی و کانون‌های فرهنگ ساز بین‌المللی ۱۱- ویژگی‌های فرهنگ در حوزه تمدنی آتن ۱۲- ویژگی‌های فرهنگی در حوزه تمدنی هلال خصیب ۱۳- ویژگی‌های فرهنگی در حوزه تمدنی چین 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- کرنگ، مایک (۱۳۸۳). جغرافیای فرهنگی، ترجمه مهدی قره خلو، تهران: سمت. ۲- جردن، تری و راونتری، لستر (۱۳۸۰)، مقدمه‌ای بر جغرافیای فرهنگی، ترجمه سیمین تولایی و محمد سلیمانی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات. ۳- جرارد، دلاتی (۱۳۸۶)، دانش در چالش، تهران: پژوهشکده مطالعات اجتماعی و فرهنگی. ۴- فاضلی، نعمت... (۱۳۸۶)، مدرن یا امروزی شدن فرهنگ ایران، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی. ۵- براتی، ناصر (۱۳۸۲)، زبان، تفکر و فضا، تهران: سازمان شهرداری‌های کشور. 6- Lxang, Mike. (1998). Cultural Geography. London: Routledge. 7- Rubenstein, James. (1989). The Cultural Landscape. Oxford & ohio: Merrill Publishing Company. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

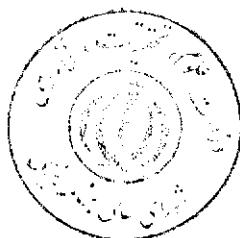
نام درس: مبانی جغرافیای گردشگری	تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان گردشگری یا انسانی	تعداد ساعت: ۳۴ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
<p>اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، دیدگاهها و اهمیت گردشگری در بهره وریهای اقتصادی و توسعه منطقه ای، با تکیه بر ویژگیهای مکانی - فضایی فضاهای جغرافیایی، شناخت جاذبه ها و جریانهای عرضه و تقاضای گردشگری و ارائه روشها و مدلها برای توسعه گردشگری در فضاهای شهری و روستایی با تکیه بر توانهای محیطی.</p>	
<p>سرفصل ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- مقدمه؛ ۲- تعاریف، مفاهیم و قلمرو جغرافیای گردشگری؛ ۳- تاریخچه گردشگری در جهان و ایران؛ ۴- عوامل موثر در گردشگری؛ ۴-۱- نقش درآمد خانوار در رشد گردشگری؛ ۴-۲- گذران اوقات فراغت و رشد گردشگری؛ ۴-۳- نقش ارتباطات و حمل و نقل در رشد گردشگری؛ ۴-۴- نقش زیر ساختهای منطقه ای در رشد گردشگری؛ ۵- انواع گردشگری؛ ۵-۱- طبیعت گردی؛ ۵-۲- گردشگری فرهنگی؛ ۵-۳- گردشگری ورزشی؛ ۶- اقتصاد گردشگری؛ ۶-۱- سرمایه گذاری و رشد گردشگری؛ ۶-۲- اشتغال و درآمد فضایی و رشد گردشگری؛ ۷- جاذبه های گردشگری؛ ۷-۱- جاذبه های فرهنگی؛ ۷-۲- جاذبه های طبیعی؛ ۷-۳- جاذبه های تفریحی؛ ۷-۴- جاذبه های علمی و درمانی؛ ۸- اثرات گردشگری؛ ۸-۱- اثرات اقتصادی گردشگری بر مکانهای گردشگری؛ ۸-۲- اثرات فرهنگی گردشگری بر جامعه میزبان؛ ۸-۳- اثرات مثبت گردشگری بر جامعه میزبان و مهمان؛ ۸-۴- اثرات منفی گردشگری بر جامعه میزبان و مهمان؛ ۹- محیط زیست و گردشگری؛ ۱۰- آینده نگری و برنامه ریزی برای رشد گردشگری در نواحی شهری و روستایی ایران. <p>ج- روش ارائه درس:</p> <p>تنوع بسیار شدیدی از منظر جاذبه های گردشگری در سرزمین ایران مشاهده می شود، که مشاهده آنها می تواند در درک</p>	

بهتر مفاهیم درس تاثیرگذار باشد. لذا، ارائه درس به صورت سمعی و بصری و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و ... از فضاهای متنوع گردشگری ایران، در آموزش مطلوب درس موثر خواهد بود. این درس دارای ۵ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی میدانی در نواحی مختلف گردشگری ایران می باشد

منابع:

- ۱- پاپلی یزدی، محمد حسین و سقایی، مهدی (۱۳۸۵)، گردشگری (ماهیت مفاهیم)، تهران: نشرات سمت.
- ۲- معصومی، مسعود (۱۳۸۵)، ماهیت گردشگری: ابعاد اقتصادی، فرهنگی، ... گردشگری، تهران: انتشارات پیک کوثر.
- ۳- قره نژاد، حسن (۱۳۸۶)، مقدمه‌ای بر توسعه گردشگری و مهماننگاری. نجف آباد: دانشگاه آزاد اسلامی.
- ۴- حفاظت محیط زیست (۱۳۷۴)، اکولوژی، فعالیتهای تفریحی و صنعت جهانگردی: اکوتوریسم، تهران: انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست.
- ۵- رضوانی، علی اصغر (۱۳۷۹)، جغرافیا و صنعت توریسم، تهران: انتشارات پیام نور.
- ۶- قادری، زاهد (۱۳۸۳)، اصول برنامه ریزی توسعه پایدار گردشگری روستایی، تهران: سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور.
- ۷- شارپلی، ریچارد جولیا (۱۳۸۰)، گردشگری روستایی، ترجمه رحمت الله منشی زاده، تهران: انتشارات منشی.

7- Williams, Stephen. (2000). *Tourism Geography*. London: Routledge.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای شهری		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان شهری
هدف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و اصول جغرافیایی شهری و عوامل جغرافیایی در استقرار و مورفوژی و ساختار فضایی شهرها			
سرفصل ها:			
۱- تعاریف و مفاهیم شهر			
۲- عوامل جغرافیایی در مکان یابی و استقرار شهرها			
۳- تعاریف شهر از دیدگاه علوم مختلف			
۴- طرح و نقشه و ساختار شهری (شعاعی، شطرنجی، خطی و ...)			
۵- مورفوژی شهری و عوامل موثر در شکل گیری آن			
۶- بافت و حوزه های اکولوژیکی شهر و عوامل موثر در شکل گیری آنها			
۷- بخش مرکزی شهرها و روش های تعیین آن			
۸- حومه های شهری و عوامل موثر در شکل گیری آنها			
۹- عوامل موثر در پیدایش و شکل گیری حاشیه نشینی			
۱۰- شهرهای اقماری و روش مطالعه آن			
۱۱- انواع مدل ها و الگوهای توسعه شهر ...			
۱۲- ساختار فضایی شهرها			
۱۳- نقش و کارکرد شهرها و طبقه بندي شهرها براساس سیستم های انتصافیه اجتماعی			
۱۴- حد مناسب اندازه شهرها			
۱۵- ملاک شناخت شهر از روستا			
۱۶- شهرهای عصر قرون وسطی، رنسانس، انقلاب صنعتی و قرون جدید			
منابع:			
۱- شکوفی، حسین (۱۳۷۵)، دیدگاه های نو در جغرافیای شهری، تهران: انتشارات سمت.			
۲- فربید، یدالله (۱۳۸۰)، جغرافیا و شهرشناسی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.			
۳- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۶)، برنامه ریزی شهرهای جدید، تهران: انتشارات سمت.			
۴- پاپلی بزدی، محمدحسین و رجبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون، تهران: سمت.			
5- Hall, Tim. (2001). <i>Urban Geography</i> . London: Routledge.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای روستایی
تعداد واحد:	۲
نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	■ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: مطالعه و شناخت روستا به عنوان کوچکترین واحد سیاسی سرزمینها، و شناسایی ویژگیهای مرتب بر این واحد سیاسی و جمعیت آن، شامل ویژگیهای کالبدی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، و دستیابی به شناخت عمیق مسائل و تنگاههای حاکم بر این فضای زیستی، برای دستیابی به راهکارهای لازم در زمینه حل این مسائل و مشکلات موجود.	
سرفصل ها:	
۱- مقدمه؛	
۲- شالوده، دامنه و اهداف جغرافیای روستایی؛	
۳- اهمیت مطالعات و روش بررسی در جغرافیای روستایی؛	
۴- موقعیت و عوامل موثر در نحوه استقرار سکونتگاههای روستایی؛	
۴-۱- عوامل طبیعی و نحوه استقرار؛	
۴-۲- عوامل اقتصادی و اجتماعی و نحوه استقرار؛	
۵- ویژگیهای اقتصادی، اجتماعی سکونتگاههای روستایی؛	
۵-۱- ساختار مکانی سکونتگاههای روستایی؛	
۵-۲- ساختار جمعیتی سکونتگاههای روستایی؛	
۵-۳- مالکیت اراضی و شیوه های بهره برداری در روستاهای؛	
۵-۴-۱- شیوه های تولید در نظام ارباب و رعیتی؛	
۵-۴-۲- شیوه های تولید خانوادگی؛	
۵-۴-۳- شیوه های جدید در بهره برداریهای کشاورزی روستاهای؛	
۵-۴-۴- نظام تولید در صنایع روستایی؛	
۶- نقش نهادهای اقتصادی، اجتماعی و خدماتی در توسعه روستاهای؛	
۷- آینده نگری و برنامه ریزی برای توسعه روستایی.	
ج- روش ارائه درس:	
برای شناخت موقعیت و تنوع کارکردی روستاهای بیان روستایی در سطح جهان و کشورهای مختلف، نیاز به ارائه درس به صورت سمعی بصری می باشد، به این لحاظ استفاده از فیلم، اسلاید و Power point در ارائه این درس الزامی است. این درس سفر مطالعاتی برای انجام پژوهش میدانی ندارد.	
منابع:	
۱- سعیدی، عباس (۱۳۷۷)، مبانی جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات سمت.	
۲- مهدوی، مسعود (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات سمت.	
۳- حسینی ابری، سید حسن (۱۳۸۰)، مدخلی بر جغرافیای روستایی ایران، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.	
۴- فشارکی، پریدخت (۱۳۷۸)، جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.	
۵- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون، تهران: سمت.	
6- Gilg, Andrew. (1989). An Introduction to Rural Geography. London: Edward Arnold.	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: سیاست و فضای جغرافیدان سیاسی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	ندارد ■
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم پایه و نیز تأثیر متقابل سیاست و فضای جغرافیایی، به عبارتی شناخت فرایندها و کیفیت شکل گیری فضای جغرافیائی تحت تأثیر اندیشه ها و تصمیمات سیاسی و بالعکس تأثیر مقتضیات فضا بر شکل گیری سیاستها			
سرفصل ها:			
۱- تبیین مفاهیم پایه؛ ایدئولوژی، سیاست و فضای جغرافیائی (شاخصهای مربوطه) ۲- تبیین تأثیر متقابل و رابطه دیالکتیکی سیاست و فضای (دینامیسم فضائی، اجتماعی و سیاسی) ۳- فلسفه جغرافیائی حکومت و نظام سیاسی ۴- فلسفه جغرافیائی حقوق شهروندی و دموکراسی ۵- جغرافیا و حقوق اساسی و قوانین اساسی ۶- قانونگذاری و تصورات و برداشت‌های جغرافیائی ۷- ادراک مکانی-فضائی، محلی گرانی، ملی گرانی و جهانی شدن ۸- خاص گرانی فضائی - مکانی و ارزش‌های جهان گرانی (حقوق بشر). ۹- سیاست‌های ستیزه جویانه و فضاهای بحرانی، ناامن و توسعه نیافتدۀ ۱۰- سیاست‌های صلح جویانه و فضاهای توسعه یافته و برابری فضائی ۱۱- سیاست، قدرت و عدالت فضائی-جغرافیائی ۱۲- سیاست و برنامه ریزی های توسعه (بخشی، مکانی، فضائی) ۱۳- جغرافیای سیاسی توسعه لیبرالیسم و سرمایه داری و فضای زندگی بشر			
منابع:			
۱- شکویی، حسین (۱۳۸۲)، اندیشه های نو در فلسفه جغرافیا، تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک، مشهد: انتشارات پاپلی. ۳- جونز مارتین و دیگران (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی، ترجمه زهرا پیشگاهی فرد و رسول اکبری. تهران: دانشگاه تهران. ۴- پاپلی یزدی، محمد حسین و رجبی سناجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون، تهران: سمت. 5- Blomley, Nicholas K. (1994). Law, Space, and the geographies of power. New York & London: the Guilford press 6- Cox, Kevin R. (2002). Political geography. Oxford-Uk: Blackwell publishing 7- Glassner, M & Fahrer, C. (2004). Political geography. United States of America: John Wiley & Sons. 8- All Journals of Space & Polity, London: Routledge (especially Vol. 9, No. 1, 2005) 9- Journals of Environmental policy & planning. London: Carfax pub. (Taylor & Francis group) 10- Journal of Transactions (Vol. 33, No. 2, 2008). London: Institute of British Geographers 11- Journal of Area (Vol. 39, No. 4, 2007). London: Royal Geographical Society (RGS) 12- Journal of Progress in Development Studies (Vol. 5, No. 2, 2005) London: Arnold 13- Mayer, A. & Taubmann, w. (2000). Germany, ten years after Reunification. Germany: Institute fur landeskunde Leipzig			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای شهری	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴		استاد متخصص برای تدریس: برنامه ریز منطقه‌ای
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و اصول و مبانی برنامه ریزی منطقه‌ای			
سرفصل‌ها:			
<p>۱- سیر روند برنامه ریزی منطقه‌ای در جهان</p> <p>۲- تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات اساسی برنامه ریزی</p> <p>۳- انواع و سطوح گوناگون برنامه ریزی منطقه‌ای</p> <p>۴- جغرافیا و برنامه ریزی منطقه‌ای</p> <p>۵- برنامه ریزی جامع توسعه</p> <p>۶- برنامه ریزی منطقه‌ای</p> <p>۷- برنامه ریزی فضائی</p> <p>۸- برنامه ریزی آمایش سرزمین</p> <p>۹- برنامه ریزی کالبدی</p> <p>۱۰- برنامه ریزی مرکز و غیرمرکز</p> <p>۱۱- منطقه و روش‌های منطقه‌بندی:</p> <p>۱۱-۱- روش عددی وزن بندی</p> <p>۱۱-۲- منطقه جغرافیایی</p> <p>۱۱-۳- روش تحلیل جاذبه‌ای</p> <p>۱۲- انواع منطقه</p> <p>۱۲-۱- منطقه کاربردی</p> <p>۱۲-۲- منطقه جغرافیایی</p> <p>۱۲-۳- منطقه همگن</p> <p>۱۲-۴- منطقه خدماتی</p> <p>۱۳- منطقه شهری و حوزه نفوذ و روش‌های تعیین آنها</p> <p>۱۴- تقسیمات کالبدی منطقه‌ای</p> <p>۱۵- فنون برنامه ریزی منطقه‌ای (اهداف، ماهیت، فلسفه، دلایل، نیازها، تصمیم‌گیری، فرآیند، مراحل)</p> <p>۱۶- راهبردهای برنامه ریزی توسعه منطقه‌ای</p> <p>۱۷- روش‌های تحلیل جمعیت منطقه</p> <p>روش‌های تحلیل اقتصاد منطقه</p>			
منابع:			
<p>۱- زیاری، کرامت‌الله (۱۳۸۶)، اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای در ایران، چاپ پنجم، یزد: انتشارات دانشگاه یزد</p> <p>۲- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه‌های شهر و پیرامون، تهران: سمت.</p> <p>3- Plane, Daivid & Rogerson, Peter. (1994). The Geographical Analysis of Population. New York: John Wiley & Sons.</p> <p>4- Hodder, Rupert. (2000). Development Geography. London: Routledge.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: اصول و روش‌های آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: متخصص آمایش - برنامه ریز منطقه ای	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒	ندارد ☐
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و مبانی آمایش سرزمین			
سرفصل ها:			
<p>۱- مفاهیم و تعاریف مربوط به آمایش سرزمین</p> <p>۲- سابقه آمایش سرزمین در جهان</p> <p>۳- تجارب جهانی در زمینه آمایش سرزمین (فرانسه و طرح داتار، آلمان طرح های نظم فضائی، انگلستان، لهستان، ایالات متحده)</p> <p>۴- سابقه آمایش سرزمین در ایران</p> <p>۴-۱- طرح ستیران و محورهای مطالعات</p> <p>۴-۲- طرح سنتکوپ و محورهای مطالعات</p> <p>۴-۳- طرح و آمایش سرزمین جمهوری اسلامی در محورهای مطالعات</p> <p>۴-۴- طرح و آمایش سرزمین در استان در سال ۳۰ ۱۳۸۷ در محورهای مطالعات</p> <p>۴-۵- ارزیابی نقاط قوت وضعیت طرح های مذکور</p> <p>۵- اصول و مبانی آمایش سرزمین</p> <p>۶- روش مطالعات در آمایش سرزمین</p> <p>۶-۱- بررسی های اکلولوژیکی و محیطی منطقه</p> <p>۶-۲- بررسی توزیع جمعیت و نظام فعالیت ها</p> <p>۶-۳- تحلیل نظام شهری منطقه</p> <p>۶-۴- تحلیل نظام استقرار سکونتگاه ها</p> <p>۶-۵- تحلیل سازمان و عناصر فضایی منطقه</p> <p>۶-۶- تحلیل پیوندهای اصلی میان سکونتگاه ها</p> <p>۶-۷- تهدیدهای اجتماعی و اقتصادی سیاسی و فرهنگی منطقه</p> <p>۶-۸- تبیین استراتژی های توسعه بر مبانی آمایش سرزمین</p>			
منابع:			
<p>۱- مخدوم، مجید (۱۳۸۰)، شالوده آمایش سرزمین، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۲- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۶)، اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.</p> <p>۳- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۴)، مکتبه، نظریه ها و مدل های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: دانشگاه یزد.</p> <p>۴- سورور، رحیم (۱۳۸۵)، جغرافیای کاربردی و آمایش سرزمین. تهران: سمت.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی چهارم

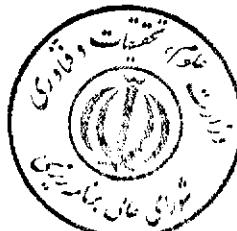
نام درس: نقشه خوانی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: کارتوجراف	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سینیار □	ندارد □
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - شناخت انواع نقشه های توپوگرافی - آشنایی با روش های مختلف تفسیر نقشه ها 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعریف و انواع نقشه، فنون تهیه نقشه ۲. اطلاعات حاشیه ای نقشه و عالم قرار دادی ۳. انواع شمال ها در نقشه ۴. مختصات چهارمیابی و شبکه بندی قائم الزاویه ۵. مقیاس نقشه و انواع آن ۶. بررسی و تفسیر نقشه های توپوگرافیک ۷. نمایش ارتفاعات روی نقشه توپوگرافی و تهیه نیمرخ های توپوگرافیک ۸. چگونگی تهیه بلوك دیاگرام و تفسیر آن ۹. چگونگی نمایش انواع عوارض توپوگرافیک روی نقشه ها ۱۰. چگونگی تهیه نقشه شبیه و نحوه محاسبه آن 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- یمانی، مجتبی (۱۳۸۶)، مبانی نقشه خوانی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- جعفری، عباس (۱۳۶۳)، نقشه خوانی، تهران: انتشارات گیاتاشناسی. ۳- مهدی نژاد، محمد (۱۳۸۰)، نقشه خوانی، اصفهان: انتشارات گلهای محمدی. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: نقشه برداری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی
استاد متخصص برای تدریس: نقشه بردار	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سینتار □
اهداف: آشنایی با اصول تهیه نقشه		
سرفصل ها:		
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفاهیم پایه علم نقشه برداری ۲. چگونگی تعیین امتداد جغرافیایی و طول و عرض جغرافیایی ۳. انواع خطاهای ۴. اندازه گیری مساحت و روش‌های تعیین آن ۵. تعیین موقعیت ارتفاعی نقاط ۶. ترازیابی مستقیم و ترازیابی سطح ۷. تعیین نیمرخ‌های طولی و عرضی ۸. اندازه گیری زاویه ۹. روش‌های اندازه گیری تاکثومتری (روش‌های پیمایش، مثلث بندی، شعاعی، تقاطع و ترافیع) 		
منابع:		
<ol style="list-style-type: none"> ۱- اکبرزاده خوئی، حسین (۱۳۷۸)، آموزش کاربردی نقشه‌برداری، (همراه با برنامه‌های محاسباتی - قابل استفاده برای دانشجویان، هنرجویان، نقشه‌برداران)، تهران: نشر ارم‌گستر. ۲- صالحی، منصور (۱۳۶۲)، روش‌های ساده نقشه‌برداری، تهران: انتشارات محمد جعفری. ۳- جعفری، عباس (۱۳۵۶)، نقشه‌برداری، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. ۴- ذوالفقاری، محمود (۱۳۶۵)، نقشه برداری، تهران: انتشارات محمود ذوالفقاری. 		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	کارتوگرافی و تهیه نقشه های موضوعی		
وضعیت پیش نیاز؛ نقشه خوانی	نوع واحد؛ نظری/عملی	تعداد واحد: ۲	
استاد متخصص برای تدریس: کارتوگراف			
اهداف: - شناخت اصول حاکم بر تهیه نقشه های مختلف - آشنایی با سیستم های بنیادین تهیه نقشه			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعاریف و مفاهیم پایه نقشه و کیفیت آن از دیدگاه کارتوگرافی ۲. طیقه بنده نقشه ها از نظر کارتوگرافی و تاریخچه کارتوگرافی ۳. اصول بنیادین کارتوگرافی شامل مقیاس، سیستم تصویر، تعمیم، گویا کردن نقشه ۴. اصول طراحی و تهیه نقشه ۵. لوازم و ابزار ترسیم نقشه ۶. ترتیب و تکنیک در ترسیم نقشه ۷. نوشتن اسمی و تکنیک آن ۸. تکثیر نقشه ۹. انواع نقشه های جغرافیایی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مقیمی، سید جعفر و همراه، مجید (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- دانشور، هوشنگ (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۳- زاهدی، مجید (۱۳۸۱)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی سنجش از دور	تعداد واحد:	نوع واحد: نظری / عملی وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی
استاد متخصص برای تدریس:	متخصص سنجش از دور	تعداد ساعت:	ناردا □ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مبانی علم سنجش از دور - آشنایی با عکس های هوایی و تصاویر ماهواره ای - آشنایی با چگونگی تفسیر محصولات سنجش از دور 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ١. تعاریف و مفاهیم پایه سنجش از دور ٢. تبیین ویژگی های طیف الکترومغناطیسی و قوانین حاکم بر آن ٣. بررسی واکنش طیفی پدیده ها در مقابل طیف الکترومغناطیسی ٤. انواع سکوها و سنجنده های سنجش از دور ٥. تبیین ویژگی های عکس های هوایی از نظر برجسته بینی، مقیاس و اندازه گیری ها ٦. بررسی ویژگی های تصاویر ماهواره ای از نظر چگونگی تهیه و مخابرہ ٧. فنون تفسیر محصولات سنجش از دور ٨. مروری بر کاربردهای سنجش از دور در مسایل مختلف جغرافیایی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- علیزاده ربیعی، حسن (۱۳۷۴)، سنجش از راه دور (اصول و کاربرد)، تهران: انتشارات سمت. ۲- زبیری، محمود و مجید، علیرضا (۱۳۸۳)، آشنایی با فن سنجش از دور و کاربرد در منابع طبیعی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- میدز، پل (۱۳۷۷)، پردازش کامپیوترا سنجش از راه دور، ترجمه محمد نجفی دیسفانی، تهران: انتشارات سمت. ۴- لیلساند، کی فر (۱۳۷۹)، اصول و مبانی سنجش از دور، ترجمه و تدوین حمید‌المیران، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۵- ویلیامز، جاناتان (۱۳۷۶)، اطلاعات جغرافیای از فضای ترجمه علی اصغر روشن‌نژاد، تهران: مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

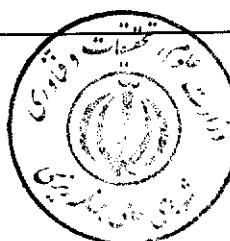
نام درس: مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی	وضعیت پیش نیاز: مبانی سنچش از دور
استاد متخصص برای تدریس: GIS	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □	ندارد □
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مفاهیم سیستم اطلاعات جغرافیایی - آشنایی با عملیات تحلیلی سیستم اطلاعات جغرافیایی 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفاهیم پایه سیستم اطلاعات جغرافیایی و قابلیت های آن ۲. ساختار مدل های مکانی در سیستم اطلاعات جغرافیایی ۳. تبیین روش های مختلف وارد کردن داده ها به کامپیوتر ۴. سیستم های تصویر و مختصات ۵. تحلیل ها مکانی در محیط های برداری و رستری ۶. مدل های رقومی زمین و کاربردهای آن ۷. مروری بر کاربردهای سیستم اطلاعات جغرافیایی در مطالعات جغرافیایی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- بارو، پی.ای (۱۳۷۶)، سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه حسن طاهر کیا، تهران: انتشارات سمت. ۲- استان، آرنوف (۱۳۷۵)، سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه سازمان نقشه برداری کشور، تهران: انتشارات سازمان نقشه برداری. ۳- هایوودیان، کورنلیوس سارا و کارور، استیو (۱۳۸۱). مقدمه ای بر سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه گیتی تجویدی. ۴- ویلیامز، جاناثان (۱۳۷۶)، اطلاعات جغرافیایی از فضا، ترجمه علی اصغر روش نژاد، تهران: مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران. ۵- مالجفسکی، یاچک (۱۳۸۵)، سامانه اطلاعات جغرافیایی و تحلیل تصمیم چند معیاری، ترجمه اکبر پرهیزگار و عطا غفاری گیلانه، تهران: سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	فناوری اطلاعات (IT)
تعداد واحد:	۲
وضعیت پیش نیاز؛ ندارد	نوع واحد؛ نظری / عملی
استاد متخصص برای تدریس:	نوع آموزش تکمیلی عملی؛ دارد ☒ ندارد ☐
متخصص IT	تعداد ساعت: ۵۱ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف:	- آشنایی با مفاهیم و کاربردهای فناوری اطلاعات
سرفصل ها:	<ul style="list-style-type: none"> ۱- تعریف و مفهوم فناوری اطلاعات ۲- تاریخچه و سیر تحول فناوری اطلاعات ۳- تاثیر فناوری اطلاعات بر اجتماع، فرهنگ، اقتصاد و سیاست ۴- کاربردهای فناوری اطلاعات ۵- روندهای آتی فناوری اطلاعات ۶- مقدمه ای بر وب ۷- آشنایی با نحوه کار وب ۸- نصب و پیکره بندی یک سرور وب ۹- امنیت سرورهای وب

منابع:

- ۱- مانلی، برندن (۱۳۸۳)، مبانی فناوری اطلاعات، تهران: انتستیتو ایزایران.
- ۲- مصلایی، عبدالرضا (۱۳۸۳)، مفاهیم پایه فناوری اطلاعات، تهران: فکر خلاق (نوین).

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش حالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی
رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش دوم: سرفصل دروس ناحیه‌ای ایران (الزامی)

سی فصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	ژئومورفولوژی ایران	تعداد واحد:	۲	وضعیت پیش نیاز: مبانی ژئومورفولوژی	
استاد متخصص برای تدریس:	نادرد ■	تعداد ساعت:	۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	
ژئومورفولوگ	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	اهداف: شناخت اشکال مختلف سطح زمین در سرزمین ایران و همین طور فرآیندهای سهیم و دخیل در تشکیل و تکونین آن اشکال و در واپسین تحلیل، مد نظر قرار دادن فرم‌ها و فرآیندها در هر گونه بهره وری از زمین.			
سرفصل‌ها:					
بخش نخست:					
۱- فرآیندهای ساختمانی و دینامیک درونی					
۲- موقعیت فلات ایران در کمربند چین خورده آلب-هیمالیا					
۳- خطوط اساسی ویژگی‌های طبیعی و ژئومورفولوژیک ایران					
۴- تحولات تکتونیکی سرزمین ایران و تاثیرات آن بر ژئومورفولوژی کنونی ایران					
۵- واحدهای زمین شناسی و ساختمانی ایران					
۶- گسلهای مهم ایران					
۷- رخدادهای زمین شناسی ایران در دوران‌های پرکامبرین، پالئوزوئیک، میوزوئیک، سنتوزوئیک و اثرات آنها در ژئومورفولوژی ایران					
بخش دوم:					
۱- فرآیندهای اقلیمی و دینامیک‌های بیرونی					
۲- تحولات اقلیمی کواترنر و شواهد ژئومورفولوژیکی آنها					
۳- تحولات اقلیمی کواترنر در ایران					
۴- آثار یخچالی کواترنر در ایران					
۵- دریاچه‌های پلویال در ایران					
۶- پادگانه‌های رودخانه‌ای در ایران					
۷- نهشته‌های لسی در ایران					
۸- مناطق مورفوکلیماتیک ایران در کواترنر					
۹- مناطق مورفوکلیماتیک کنونی در ایران					
۱۰- ژئومورفولوژی ساحلی، آنتروپوزیولوژی					
منابع:					
۱- تروتی، محمد رضا (۱۳۷۸)، ژئومورفولوژی ناحیه‌ای ایران، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.					
۲- جباری عیوضی، جمشید (۱۳۸۶)، ژئومورفولوژی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.					
۳- زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، جلد ۱، فرآیندهای ساختمانی و دینامیک درونی، مشهد: دانشگاه فردوسی.					
۴- زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، جلد ۲، فرآیندهای اقلیمی و دینامیک‌های بیرونی، مشهد: دانشگاه فردوسی.					
۵- علایی طالقانی، محمود (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، تهران: نشر قومس.					
۶- نگارش، حسین و خسروی، محمود (۱۳۷۷)، کلیات ژئومورفولوژی ایران، زاهدان: انتشارات دانشگاه سیستان و بلوچستان.					

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: مبانی آب و هوا (۱) و (۲)	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: آب و هوای ایران
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: اقلیم شناس	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: شناخت آب و هوای ایران و عوامل موثر بر آن و توزیع پراکندگی فضایی آب و هوای ها در ایران			
سرفصل ها:			
۱- ایران سرزمین تنوع ها. ۲- عوامل اقلیم ایران شامل محلی و بیرونی. ۳- عوامل محلی شامل ناهمواری ها و تابش و پوشش زمین. ۴- عوامل بیرونی شامل همسایه ها و گردش عمومی جو. ۵- همسایه ها. ۶- گردش عمومی جو شامل سیستم های برون حراره مانند رودبارها و سیکلون ها و آنتی سیکلون ها موجهای غربی. ۷- سیستم های منطقه حراره مانند پرفشارهای جنوب حراره و کمرنند همگرایی حراره ای، رود باد جنوب حراره ای. ۸- تابش و تغییرات مکانی و زمانی آن در ایران. ۹- دما و نواحی حرارتی ایران. ۱۰- رطوبت و نواحی رطوبتی ایران. ۱۱- الگوهای فشار و تیپ های هوای ایران. ۱۲- باد و بادهای محلی. ۱۳- بارش و نواحی بارشی. ۱۴- بارش های شدید. ۱۵- نواحی خشک و بیابان. ۱۶- نواحی اقلیمی ایران و روش های طبقه بندی اقلیمی ایران. ۱۷- مخاطرات اقلیمی مانند باد های شدید، باران های سیل سیل آسا، توفان های گرد و خاک، خشکسالی. ۱۸- گرمای ها و سرما های زودرس. ۱۹- بیانزایی ستعداد های اقلیمی مناطق ایران.			
منابع:			
۱- علیجانی، بهلول (۱۳۸۶)، آب و هوای ایران، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیای جمعیت ایران		
وضعیت پیش نیاز:	مبانی جغرافیای جمعیت	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
اسناد مخصوص برای تدریس:	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: هدف از این درس آشنایی با شاخص‌های جمعیتی همچون الگوهای فضایی جمعیت، ساختمان جمعیت، حرکات جمعیت، و همچنین اثر و نتایجی که این عوامل جمعیتی بر ویژگی‌های اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی کشور ایران بر جای می‌گذارد، می‌باشد.			
سرفصل‌ها: <ul style="list-style-type: none"> ۱- جغرافیای جمعیت چیست؟ ۲- پیشینه تاریخی و گذشته نگری جمعیت ایران ۳- تعداد و الگوهای توزیعی جمعیت در سطح کشور ۴- توزیع فضایی- مکانی جمعیت در سطح کشور ۵- ترکیب جنسی و سنی جمعیت ایران ۶- ترکیب و وضع سواد و آموزش در ایران ۷- ترکیب جمعیت فعل و نیروی انسانی در ایران ۸- رشد جمعیت ایران و تحولات دینامیکی آن ۹- مهاجرت و تحرک مکانی جمعیت ۱۰- مهاجرتهای داخلی - مهاجرتهای خارجی در ایران 			
منابع: <ul style="list-style-type: none"> ۱- جوان، جعفر (۱۳۸۰)، جغرافیای جمعیت جوان، مشهد: جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد. ۲- جوان، جعفر (۱۳۶۷)، جمعیت ایران و بستر جغرافیایی آن ، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد. ۳- زنجانی، حبیب الله (۱۳۷۰)، جمعیت و شهر نشینی در ایران، تهران: دفتر مطالعات و تحقیقات شهرسازی. ۴- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، اصول و مبانی جغرافیای جمعیت، تهران: نشر قومس. ۵- فرید، یدالله (۱۳۷۴)، جغرافیای جمعیت، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۶- زلینیسکی، ولبر (۱۳۷۰)، مقدمه‌ای بر جغرافیای جمعیت، ترجمه فیروز جمالی، تهران: سمت. <p>7- Plane, David & Pogerson, Peter (1994), Geographical Analysis of population. New York: John Wiley & Sons.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیای اقتصادی ایران		
وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای اقتصادی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □		استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان اقتصادی
اهداف:			
<p>آشنایی دانشجویان با ویژگیهای مکانی - فضایی فعالیتهای اقتصادی در بخش‌های مختلف اقتصادی، و بررسی عوامل موثر در شکل پذیری فعالیتهای متأثر از کارکرد های محلی و منطقه ای، و تاثیر انواع فضاهای، جریانها و ساختارها، در توزیع جغرافیایی این فعالیتها و عملکردها آنها در مناطق مختلف جغرافیایی ایران.</p>			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه:			
<p>نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل دهی اقتصاد فضای ایجاد تفاوت‌های اقتصادی بین فضایی؛</p>			
<p>۲- ویژگیهای توان تولیدی ایران با تکیه بر موقعیت طبیعی و انسانی سرزمنی؛</p>			
۳- کشاورزی:			
<p>۱-۱- تاریخچه کشاورزی در ایران؛</p>			
<p>۱-۲- آب و هوا و کشاورزی ایران؛</p>			
<p>۱-۳- منابع آب و کشاورزی ایران؛</p>			
<p>۱-۴- منابع خاک و کشاورزی ایران؛</p>			
<p>۱-۵- توان و توزیع جغرافیایی جنگل و مرتع در ایران؛</p>			
<p>۱-۶- ارزش اقتصادی کشاورزی ایران؛</p>			
<p>۱-۷- ایجاد اشتغال و درآمد در فضاهای جغرافیایی ایران؛</p>			
<p>۱-۸- تامین نیازهای مصرفی جمعیت و مواد اولیه برای صنایع؛</p>			
<p>۱-۹- کسب پشتونه ارزی برای کشور از طریق صادرات محصولات کشاورزی؛</p>			
<p>۱-۱۰- بهره برداری بهینه از منابع آب و خاک؛</p>			
<p>۱-۱۱- توزیع فضایی انواع تولیدات کشاورزی؛</p>			
<p>۱-۱۲- زراعت و باغداری؛</p>			
<p>۱-۱۳- دامداری و دامپروری و پرورش طیور و ...؛</p>			
<p>۱-۱۴- قطبهای کشاورزی ایران؛</p>			
<p>۱-۱۵- جهت گیری و آینده نگری به سوی کشاورزی پایدار در ایران؛</p>			
۴- صنایع:			
<p>۱-۱- تاریخچه صنعت در ایران؛</p>			
<p>۱-۲- ویژگیها و توانهای جغرافیایی ایران از دیدگاه توسعه صنعتی؛</p>			
<p>۱-۳- نیروی انسانی مورد نیاز صنایع؛</p>			
<p>۱-۴- تامین سرمایه مورد نیاز صنایع؛</p>			
<p>۱-۵- بازاریابی برای تولیدات صنعتی؛</p>			
<p>۱-۶- گسترش شبکه های ارتباطی؛</p>			
<p>۱-۷- مواد اولیه و منابع معدنی؛</p>			

۶-۴- انرژی؛

۷-۴- جهت دهی و حمایت های دولتی؛

۴-۴- روند توسعه صنعتی و ارزش اقتصادی صنایع ایران؛

۴-۴- جغرافیای صنعتی ایران؛

۴-۴- صنایع استخراجی؛

۴-۴- صنایع کارخانه ای و کارگاهی؛

۴-۴- هنرهای سنتی ایران (صنایع دستی)؛

۳-۵- قطبهای صنعتی ایران؛

۴-۶- تنجکاهای توسعه ی صنعتی در ایران.

۵- خدمات:

۱-۵- ویژگیهای ایران در توسعه فعالیتهای خدماتی؛

۲-۵- چهارگاهی حمل و نقل در ایران؛

۳-۵- توانمندی و فضاهای گردشگری در ایران؛

۴-۵- بازارگانی و تجارت داخلی و خارجی ایران؛

ج- روش ارائه درس:

برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای اقتصادی سرزمین ایران، اوله درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point از فضاهای متنوع بخش های مختلف اقتصادی، الزامی است. این درس دارای ۴ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی میدانی در فضاهای کشاورزی، صنعتی و معدنی ایران می باشد.

منابع:

۱- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

۲- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

۳- رزاقی، ابراهیم؛ اقتصاد ایران (۱۳۸۵)، تهران: نشر نی.

۴- گریستی ویلسن، ج (۱۳۱۷)، تاریخ صنایع ایران، ترجمه ای عبدالله فریار، ناشر وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه.

۵- یاوری، احمد رضا (۱۳۵۹)، شناختی از کشاورزی سنتی ایران، تهران: انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

۶- جاسبر سینگ، اس اس، دیلون (۱۳۷۴)، جغرافیای کشاورزی، ترجمه سیاوش دهقانیان و ... مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیای سیاسی ایران
وضعیت پیش نیاز:	مبانی جغرافیای سیاسی
نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴
سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی
اهداف: آشنایی دانشجویان با ساختار و عناصر جغرافیای سیاسی ایران به عنوان مبانی شناختی مدیریت و سازماندهی سیاسی فضای ایران.	
سرفصل ها:	
<ul style="list-style-type: none"> ۱- عوامل مؤثر بر پیدایش و بقای کشور و دولت در ایران ۲- ساختار فضائی و هویت ملی و استمرار حکومت ایرانی در بستر تاریخ ۳- موقعیت ژئولیتیکی ایران و روابط فضائی با پیرامون ۴- قابلیتها و تنگناهای ژئولیتیکی ایران ۵- سرزمین، بنیادهای زیستی و احساس وطن‌گرانی و عاطفه سرزمینی ۶- ساختار ملت ایران (ریشه شناسی، ساختار اجتماعی و فضائی) ۷- نیروهای همگرا و واگرا در ایران ۸- فرهنگ سیاسی ملت ایران ۹- حکومت در ایران (سیر توکین- ساختار و سیستم) ۱۰- ساختار سیاسی فضا (مرکز سیاسی اداری - مرزها- تقسیمات کشوری) ۱۱- الگوهای توزیع قدرت سیاسی (توزیع ساختی - توزیع فضائی) ۱۲- نقش آفرینی سیاسی مردم ایران در فرایندهای سیاسی (ملی و محلی) ۱۳- بررسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران 	
منبع اصلی:	
۱- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، جغرافیای سیاسی ایران، تهران: سمت.	
منابع فرعی:	
۱- کریمی پور، یداله (۱۳۷۹)، مقدمه ای بر ایران و همسایگان، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی (واحد تربیت معلم).	
۲- مجتبهد زاده، پیروز (۱۳۸۶)، بازیگران کوچک در بازی بزرگ، ترجمه سید عباس احمدی. تهران: انتشارات معین.	
۳- مجتبهد زاده، پیروز (۱۳۷۹)، ایده های ژئولیتیک و واقعیت های ایرانی، تهران: نشر نی.	
۴- امین، محمد (۱۳۸۰+)، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران: انتشارات خورشید.	
5- Mc Lachlan, Keith. (1994). The boundaries of modern Iran. London: UCL press	
6- Mojtabeh Zadeh, Pirouz. (2006). Boundary Politics and International Boundaries of Iran. Florida: Universal publisher Bo ca Raton	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیای شهری ایران
وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای شهری	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان شهری	تعداد ساعت: ۳۴ ناردن ■ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفهوم شهر و عوامل جغرافیایی موثر در پیدایش و توسعه شهرهای ایران و ویژگی های شهر و شهرنشینی ایران در دوره های گذشته تاکنون	
سروفصل ها: <ul style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف شهر در ایران ۲- تاریخ شهر و شهرنشینی در ایران ۳- ویژگی شهر و شهرنشینی در دوران باستان تا پیش از اسلام در ایران ۴- ویژگی های شهر و شهرنشینی از اسلام تا حمله مغول ۵- ویژگی های شهر و شهرنشینی از حمله مغول تا قاجار ۶- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوره قاجار ۷- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوران پهلوی (اول، دوم) ۸- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوران جمهوری اسلامی ۹- تاثیرات نفت، اصلاحات اراضی و اقتصاد سیاسی بر پیدایش توسعه و نظام شهری ایران <p>تاثیر طرح های جامعه و سایر طرح های شهری در سازمان و ساختار فضایی - کالبدی شهر در دوره پهلوی و جمهوری اسلامی شبکه و نظام شهری ایران</p>	
منابع: <ul style="list-style-type: none"> ۱- نظریان، اصفر (۱۳۷۵)، جغرافیای شهری ایران، تهران: انتشارات پیام نو. ۲- مشهدی زاده دهاقانی، ناصر (۱۳۷۵)، تحلیلی از ویژگی های الگوی برنامه ریزی شهری در ایران. ۳- اعتماد، گیتی (۱۳۶۵)، شهر و شهرنشینی در ایران، تهران: انتشارات آگاه. 	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیای روستایی ایران		
وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای روستایی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان روستایی ■ سینیار □
اهداف:			
<p>شناخت و دستیابی به درک عمیق از ویژگیهای روستاهای جامعه روستایی ایران، و تحلیل مسائل، توانمندیها و زمینه های رشد با تکیه بر ویژگیهای کالبدی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، و دستیابی به راهکارهای لازم در زمینه حل مسائل و مشکلات روستاهای ایران.</p>			
سرفصل ها:			
<p>۱- مقدمه؛</p> <p>۲- سیر تحول روستاهای از پیوایش تا دوره معاصر؛</p> <p>۳- بررسی و تحلیل تعاریف عنوان شده از روستا؛</p> <p>۴- نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل پذیری روستاهای ایران؛</p> <p>۵- نقش عوامل طبیعی در شکل پذیری روستاهای ایران؛</p> <p>۶- نقش عوامل انسانی در شکل پذیری روستاهای ایران؛</p> <p>۷- طبقه بندی روستاهای بر اساس شکل استقرار؛</p> <p>۸- ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی روستاهای ایران؛</p> <p>۹- اشکال مالکیت و کاربری اراضی روستاهای ایران؛</p> <p>۱۰- انواع نظام های بهره برداری از اراضی؛</p> <p>۱۱- قشر بندی جامعه روستایی ایران؛</p> <p>۱۲- نظام بهره برداری از منابع آب روستاهای ایران؛</p> <p>۱۳- اشکال بهره برداری در اقتصاد روستایی ایران؛</p> <p>۱۴- زراعت و باudarی؛</p> <p>۱۵- دامداری و دامپروری، پرورش طیور ...؛</p> <p>۱۶- صنایع روستایی؛</p> <p>۱۷- گردشگری و ...؛</p> <p>۱۸- اثرات اصلاحات ارضی در جامعه روستایی ایران؛</p> <p>۱۹- نقش سازمانهای دولتی در تحولات روستایی ایران؛</p> <p>۲۰- روابط شهر و روستا در ایران؛</p> <p>۲۱- نقش ارتباطات در توسعه روستایی ایران؛</p> <p>۲۲- نقش فن آوریهای نوین در توسعه روستایی ایران؛</p> <p>۲۳- اشکال مدیریت روستایی از گذشته تا دوره معاصر؛</p> <p>۲۴- جمعبندی و نتیجه گیری از مباحث درس.</p>			
ج- روش ارائه درس:			
<p>تنوع شدیدی در انواع فضاهای روستایی ایران مشاهده می شود. به این لحاظ، و برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای روستایی ایران، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و ... از انواع فضاهای روستایی کشور الزامی است. این درس دارای ۵ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی Power point</p>			

میدانی در روستاهای ایران می باشد. اگر مدت سفر و پژوهش میدانی به دو تیپ متفاوت از روستاهای کشور اختصاص داده شود، برای دانشجویان بسیار سودمند خواهد بود

منابع:

- ۱- مهدوی، مسعود (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات سمت.
- ۲- حسینی ابری، سید حسن (۱۳۸۰)، مدخلی بر جغرافیای روستایی ایران، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.
- ۳- افراخته، حسن (۱۳۸۲)، جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات آذنا.
- ۴- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، برنامه ریزی روستایی در ایران، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۵- لینچ، کنت (۱۳۸۶)، روابط متقابل شهر و روستا در کشورهای در حال توسعه، ترجمه محمد رضا رضوانی و داود شیخی، تهران: انتشارات پیام.
- ۶- یاسوری، مجید (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر اقتصاد روستایی با تأکید بر بخش کشاورزی، تهران: انتشارات به نشر.

(Phi)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش مالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی

رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش سوم: سرفصل دروس اختیاری

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

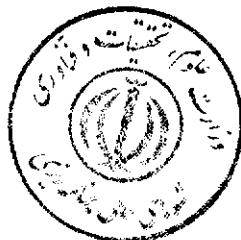
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: اصول و روش‌های مطالعات ناحیه‌ای
■ استاد متخصص برای تدریس: دارد ■ ندارد	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان منطقه‌ای
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی و روش‌های مطالعات منطقه‌ای و مناطق ایران			
سرفصل‌ها:			
۱- تعاریف و مفاهیم منطقه ۲- سیر تحولات منطقه‌ای در جهان ۳- شناخت مولفه‌ها و شاخص‌های منطقه‌بندی ۴- انواع منطقه مشتمل بر مناطق کارکردی و جغرافیایی، برنامه‌ریزی، همگن، کانونی، صنعتی، کشاورزی، دارای عملکرد ویژه و ... ۵- روش مطالعات منطقه‌ای ۵-۱- مطالعات طبیعی و محیطی ۵-۲- مطالعات جمعیتی و اجتماعی و فرهنگی ۵-۳- مطالعات سیاسی و ژئوپلیتیکی ۵-۴- مطالعات اقتصادی ۵-۵- مطالعات کالبدی ۶- روش‌های تحلیل منطقه‌ای شامل: ۶-۱- تغییر مناطق توسعه یافته و نیمه توسعه پائمه و محروم ۶-۲- روش HDI ۶-۳- روش تاکسونومی ۶-۴- روش امتیاز استاندارد شده ۷- مطالعه سابقه منطقه‌بندی در ایران مشتمل بر: ۷-۱- مناطق مبنی بر طرح جامع شهرهای کشور ۷-۲- مطالعه توسعه محور شرق ۷-۳- مطالعات طرح جامع آب ۷-۴- مطالعات طرح جامع شهرهای شکور ۷-۵- مطالعات طرح کالبدی ملی ایران ۷-۶- مطالعات طرح و مکان ۹۰ ۷-۷- مطالعات مناطق گردشگری کشور ۷-۸- بررسی اجمالی از مناطق شمال و جنوبی و غربی و شرقی، مرکزی و جزایر ایران			
منابع:			
۱- زیاری، کرامت‌الله (۱۳۸۶)، اصول و روش‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای در ایران، بزد؛ انتشارات دانشگاه بزد. ۲- صرافی، مظفر (۱۳۷۵)، مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای، تهران؛ انتشارات سازمان برنامه. ۳- حسن‌زاده دلبر، کریم (۱۳۸۰) برنامه‌ریزی ناحیه‌ای، تهران؛ انتشارات سمت. 4- Johnston, R & Others. (1990). <i>Regional Geography</i> . London: Routledge. 5- Horder, Rupert. (2000). <i>Development Geography</i> . London: Routledge.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مطالعات منطقه‌ای (خليج فارس)		
وضعیت پیش نیاز:	ندارد	تعداد واحد:	۲
نوع واحد: نظری		تعداد ساعت:	۳۴
استاد متخصص برای تدریس:			
جغرافیدان سیاسی			
اهداف: آشنایی دانشجویان جغرافیا با ساختار منطقه‌ای و روش مطالعه آن و نیز شناخت ویژگی‌ها و مسائل منطقه خليج فارس			
سرفصل‌ها:			
<p>۱- مفهوم منطقه و جغرافیای منطقه‌ای از دیدگاه‌های مختلف</p> <p>۲- روش مطالعات منطقه‌ای</p> <p>۳- مناطق در سیستم جهانی (معرفی مناطق ژئوپلیتیک در جهان)</p> <p>۴- قلمرو جغرافیایی منطقه خليج فارس</p> <p>۵- منابع و بنیادهای زیستی منطقه خليج فارس</p> <p>۶- جغرافیای تاریخی منطقه خليج فارس</p> <p>۷- مردم، زبان و مذهب در منطقه خليج فارس</p> <p>۸- جغرافیای سیاسی منطقه خليج فارس (شكل گیری و ساختار نظام دولت)</p> <p>۹- ژئوپلیتیک خليج فارس و نقش قدرتهای مداخله گر و ببرونی در جغرافیای سیاسی منطقه خليج فارس</p> <p>۱۰- ابعاد توسعه در منطقه خليج فارس (تاریخچه، چشم انداز آینده)</p> <p>۱۱- عوامل و عناصر واگرا و همگرا در منطقه خليج فارس</p> <p>۱۲- شورای همکاری خليج فارس (تاریخچه، انگیزه‌ها، دستاوردها)</p> <p>۱۳- اختلافات سرزمینی در منطقه خليج فارس</p> <p>۱۴- ناسیونالیزم و هویت ملی در منطقه خليج فارس (تاریخچه، چگونگی و پیامدها)</p> <p>۱۵- تاثیرات جهانی شدن بر منطقه خليج فارس (هویت فرهنگی، بنیادگرایی، روابط جمعیت‌های بومی و مهاجر)</p> <p>۱۶- ایران در منطقه خليج فارس (ائزگذاری و اثر پذیری؛ تهدیدها و فرصت‌ها)</p>			
منابع:			
<p>۱- آنتونی، جاک دیوک (۱۳۵۷)، امارات خليج فارس. پژوهش اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، ترجمه مهدی مظفری، تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی.</p> <p>۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۴). خليج فارس و نقش استراتژیک تنگه هرمز، تهران: سمت.</p> <p>۳- مجتبه‌زاده، پیروز (۱۳۷۹)، خليج فارس، کشورها و مزدها، تهران: مؤسسه انتشارات عطایی.</p> <p>۴- مجتبه‌زاده، پیروز (۱۳۸۳)، جزایر تنب و ابوموسی؛ رهنمایی در کاوش برای صلح و همکاری در خليج فارس، ترجمه حمیدرضا ملک محمدی نوری، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.</p> <p>۵- مجتبه‌زاده، پیروز (۱۳۸۰)، امنیت و مسائل سرزمینی در خليج فارس؛ جغرافیای سیاسی دریایی، ترجمه امیر مسعود اجتهادی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.</p> <p>۶- درایسلد، آلسایر، اچ بلیک، جرالد (۱۳۷۴)، جغرافیای سیاسی خاور میانه و شمال آفریقا، ترجمه دره میر حیدر، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.</p> <p>۷- روشنلدل، جلیل و سیف زاده، سید حسن (۱۳۸۲)، تعارضات ساختاری در منطقه خليج فارس، تهران: مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاور میانه.</p> <p>۸- کمپ، جفری، هارکاوی، رابت (۱۳۸۲)، جغرافیای استراتژیک خاور میانه، جلد اول و دوم، ترجمه سید مهدی</p>			

- متین، تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- ۹- دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی (۱۳۶۳-۱۳۸۵)، مجموعه مقالات اولین تا شانزدهمین کنفرانس‌های خلیج فارس، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
- ۱۰- وثوقی، محمدباقر (۱۳۸۴). تاریخ خلیج فارس و ممالک همچوار، تهران: سمت.

- 11- Johnston, R-J, & Others. (1990). Regional Geography. London: Rout ledge.
- 12- Buzan, Barry and Waever, ole. (2003). Region and powers. The Structure of International Security. Cambridge University Press
- 13- Faisal Bin Salman Al-saud. (2003). Iran, Saudi Arabia and Persian Gulf. Power Politic in Transition. I.B. Tauris. London and New York

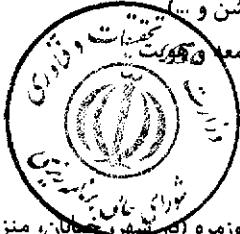
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	نواحی جغرافیایی ایران		
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان منطقه‌ای		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
■ نویز اموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد	تعداد ساعت: ۳۴		
اهداف: <ul style="list-style-type: none"> - ایجاد تصویری کامل و جامع از وضعیت جغرافیای ایران به منظور استفاده در امور توسعه و عمران کشور. - شناخت پتانسیل های قسمت های مختلف کشور. 			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱- تعریف ناحیه و انواع آن مانند نواحی تک معیاری و یا چند معیاری ۲- شاخص ها و معیار های ناحیه بندی ۳- روش های ناحیه بندی ۴- نواحی توپوگرافی ایران ۵- نواحی پوشش گیاهی ۶- نواحی خاک ۷- نواحی اقلیمی ایران ۸- حوضه های ابریز ۹- نواحی اقتصادی ۱۰- نواحی جمعیتی ۱۱- نواحی کشاورزی ۱۲- نواحی جغرافیایی ایران مانند نواحی بیابانی و نواحی کوهستانی و غیره ۱۳- استعداد ها و محدودیت های هر کدام از نواحی 			
منابع: <ol style="list-style-type: none"> ۱- رهنماei، محمدتقی (۱۳۸۴)، توان های محیطی ایران، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیا و جهانی شدن		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
■ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐			
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و نظریه های جهانی شدن به ویژه در ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و تاثیر آن (جهانی شدن) بر مفاهیم جغایی سیاسی			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> ۱- تبیین فلسفی عام گرایی و خاص گرایی ۲- تعریف جهانی شدن و مفاهیم پیرامون آن ۳- نظریه های جهانی شدن ۴- ابعاد جهانی شدن (اقتصادی، سیاسی، امنیتی، فرهنگی و ...) ۵- نولیبرالیسم و جهانی شدن ۶- قدرت و جهانی سازی ۷- ضد جهانی شدن (محلي گرایی و جهانی محلی گرایی) ۸- ابزارهای جهانی شدن (فناوری های نوین اطلاعات و ارتباطات و شرکتهای چند ملیتی در خدمت جهانی شدن) ۹- چالش های کشورها و دولتها در عصر جهانی شدن ۱۰- فرصت ها و تهدیدهای ایران در برخورde با جهانی شدن 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- جانستون، آر. جی و دیگران (۱۳۸۳)، جغرافیاهای تحول جهانی، ترجمه نسرین نوریان، تهران؛ دوره عالی جنگ. ۲- کاستلز، مانوئل (۱۳۸۰)، عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ، ترجمه احمد علیقلیان و افسین خاکباز، تهران؛ انتشارات طرح نو. ۳- گل محمدی، احمد (۱۳۸۱)، جهانی شدن فرهنگ و هویت، تهران؛ نشر نی. <ol style="list-style-type: none"> 4- Murray, Warwick. (2006). Geographies of Globalization. London: Rout ledge Taylor & Francis 5- Johnston, R. J & others. (2002). Geographies of Global change. London: Blackwell Publishing 6- Lechner, F. J & Boli, J. (2004). The globalization Reader. London: Blackwell Publishing 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای ارتباطات		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان انسانی
اهداف: آشنایی دانشجویان با مقاهیم جغرافیای ارتباطات و پراکندگی و گسترش انواع رسانه ها در جهان.			
سرفصل ها:			
<p>۱- جغرافیای رسانه ها (سینما- تلویزیون- اینترنت- ماهواره - موزیک- هنر - تبلیغات - روزنامه ها - مجلات - ویدئو - انیمیشن و ...)</p> <p>۲- ارتباط رسانه ها با فضای مکانی، فرهنگ، جامعه و تکنولوژی های ارتباط و فناوری</p> <p>۳- فضاهای و مکانهای گوناگون رسانه ها</p> <p>۴- رسانه ها و جهانی شدن</p> <p>۵- رسانه ها در عصر پست مدرن</p> <p>۶- ارتباط میان رسانه ها و تجربیات زندگی روزمره (مردم شهروندی، خیابان، منزل و رویا)</p> <p>۷- تولید، توزیع، نمود و مصرف انواع رسانه ها</p> <p>۸- رسانه و رفتار سیاسی - فضایی شهروندان</p> <p>۹- رسانه و قدرت (تأثیر متقابل بر یکدیگر)</p>			
منابع:			
<p>۱- آبرتس، دیوید س و پاپ، دانیل س(۱۳۸۵). گزیده ای از عصر اطلاعات: الزامات امنیت ملی در عصر اطلاعات. ترجمه علی علی آبادی و رضا نخجوانی. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی</p> <p>۲- دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی(۱۳۸۴). راهبری اینترنت؛ مشارکت فراگیر. ترجمه علیرضا کاشیان و دیگران. تهران</p> <p>۳- صدوی، مراد علی(۱۳۸۲). تکنولوژی اطلاعات و حاکمیت ملی. چاپ دوم. تهران: انتشارات وزارت امور خارجه</p> <p>۴- عراقچی، عباس(۱۳۷۷). اینترنت عرصه بی جدید در تعامل فرهنگ ها. تهران: مجله سیاست خارجی. سال دوازدهم. تابستان ۱۳۷۷</p> <p>۵- هیکس، ریچارد(۱۳۸۴). بازآفرینی دولت در عصر اطلاعات. تهران: انتشارات شورای عالی اطلاع رسانی</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

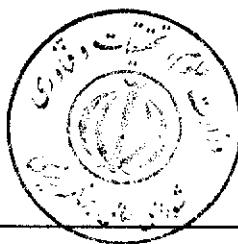
وضعیت پیش نیاز: آمار و احتمالات، مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS).	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: تحلیل فضایی استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان ریاضی
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: شناخت جغرافیا به عنوان یک علم مطالعه پراکندگی ها، اصل و قوانین حاکم بر پراکندگی ها، تخمین داده های جغرافیایی در مناطق فاقد اطلاعات.			
سرفصل ها:			
۱- تعریف علم و جغرافیا ۲- ویژگی های اصلی علم جغرافیا یعنی موضوع هدف و روش کار. ۳- نقشه های مختلف جغرافیا و تکوین آنها در طول تاریخ. ۴- جغرافیا به عنوان علم پراکندگی ها ۵- داده های فضایی و زمین آمار ۶- اشکال پراکندگی مانند الگوهای تصادفی، پراکنده و متمرکز. ۷- شناسایی الگوهای تصادفی از غیر تصادفی با استفاده از روش های آماری و گرافیکی. ۸- الگوهای نقطه ای و معیار های اندازه گیری ویژگی های آنها مانند تمکز، فاصله و تصادفی بودن یا نبودن. ۹- الگوهای خطی و شبکه ای ۱۰- الگوهای مساحتی و پلیگون. ۱۱- تغییرات متغیر ها بر روی مکان. ۱۲- خود همبستگی فضایی ۱۳- درون یابی ۱۴- روش های مختلف درون یابی مانند روش تیسن، متحننی های هم ارزش، میانگین و میانه مکانی ۱۵- روش وزن دهنی عکس مجذور فاصله ۱۶- روش کریچینگ			
نکته: هر دانشجو موظف است یک تکلیف کلاسی در زمینه یکی از موضوعهای درس به صورت عملی انجام دهد.			
منابع:			
1- Lo, C.P. and A.K.W. Yeung. (2005). Concepts and techniques of Geographical Information Systems. Prentice Hall of India, New Delhi. 2- Fortin, M.J. and M. Dale. (2006). Spatial analysis. Cambridge University Press, Cambridge.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	منابع آب ایران		
وضعیت پیش نیاز:	منابع آب ایران		
مبانی هیدرولوژی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
استاد متخصص برای تدریس:			
هیدرولوگ - اقلیم شناس			
اهداف			
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با ویژگی های هیدرولوژیک کشور • شناخت منابع آب سطحی کشور و نحوه بهره برداری از آن در کشور • شناخت منابع آب زیرزمینی کشور و نحوه بهره برداری از آن در کشور • آشنایی با نحوه مدیریت منابع آب در کشور 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. بررسی حوضه های منطقه ای ایران ۲. بررسی تقیکی حوضه های اصلی منطقه ای ایران ۳. بررسی بارشها و جوی در سطح حوضه های آبریز کشور ۴. بررسی جریانهای سطحی در حوضه های آبریز کشور ۵. بررسی جریان آبهای زیرزمینی در کشور ۶. بررسی بیلان آب در کشور ۷. بررسی روش های استفاده از آبهای سطحی در کشور ۸. بررسی روش های استفاده از آبهای زیرزمینی در کشور 			
منبع اصلی:			
<ul style="list-style-type: none"> • موحد دانش، علی اصغر (۱۳۷۳)، هیدرولوژی آبهای سطحی ایران، تهران: انتشارات سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

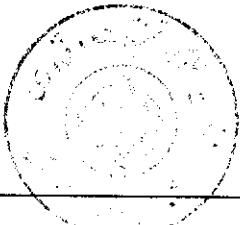
نام درس:	به پیش نهاد گروه مربوطه
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان
اهداف:	
سرفصل ها:	
عنوان و سرفصل های این درس با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیا دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.	<p>وضعیت پیش نیاز:</p> <p>نوع واحد: تعداد واحد: ۲</p> <p>نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐</p> <p>تعداد ساعت: ۳۴</p> <p>سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐</p>

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲	نام درس: به پیش نهاد گروه مربوطه
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان	
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐			اهداف:
			سرفصل ها:

عنوان و سرفصل های این درس با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیای دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی

رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش چهارم: سرفصل دروس تخصصی - کاربردی

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	اصول و روش‌های برنامه ریزی روستایی		
وضعیت پیش نیاز:	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	مبانی جغرافیایی روستایی
استاد متخصص برای تدریس:	نوع آموزش عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
هدف: آموزش اصول و روش‌های برنامه ریزی روستایی با توجه به انواع روشها و مدلها و تنوع موجود در فضاهای مختلف جغرافیایی می‌باشد.			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - ویژگیهای جوامع روستایی؛ - تعریف و مفهوم توسعه روستایی؛ - ضرورت و اهمیت توسعه روستایی - روستا و روستاشینی؛ - تعریف و مفهوم برنامه ریزی و انواع آن از بعد زمانی و مکانی - کارکرد برنامه ریزی روستایی؛ - عناصر لازم برای برنامه ریزی روستایی؛ - برنامه توسعه مشارکتی روستایی؛ - سابقه و سیر تحول برنامه ریزی روستایی؛ - فرآیند برنامه ریزی روستایی؛ - جایگاه مدیریت در برنامه ریزی روستایی؛ - جایگاه سازمانها و نهادها در برنامه ریزی روستایی؛ - مشارکت جوامع محلی و برنامه ریزی روستایی؛ - مدلها و روش‌های برنامه ریزی روستایی؛ - بررسی مدل‌های سطح بندی نواحی روستایی؛ - بررسی مدل‌های ساماندهی مراکز روستایی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> - مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۲)، برنامه ریزی روستایی با تأکید بر ایران، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد. - جمعه پور، محمود (۱۳۸۴)، مقدمه ای بر برنامه ریزی روستایی، تهران: انتشارات سمت. - رضوانی، محمد رضا (۱۳۸۷)، برنامه ریزی روستایی، تهران: سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور. - مهندسان مشاور DHV از هلند (۱۳۷۱)، برنامه ریزی مراکز روستایی، تهران: وزارت جهاد سازندگی. - آسایش، حسین (۱۳۷۹)، اصول و روش‌های برنامه ریزی روستایی، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	برنامه ریزی روستایی در ایران		
وضعیت پیش نیاز:	جغرافیای روستایی ایران		
نوع واحد:	نوع واحد: ۲	تعداد واحد:	نگاردن
نظری		نگاردن	
تعداد ساعت:	۳۴	نوع آموزش عملی:	دارد ■
		سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	
اهداف: آشنایی با سوابق و سیر تحول برنامه ریزی توسعه روستایی در ایران و آثار و پیامدهای آن بر نواحی روستایی و نیز ارائه الگوهای مناسب برای توسعه روستاهای در کشور.			
سرفصل ها:			
۱- ضرورت و اهمیت برنامه ریزی روستایی در ایران؛			
۲- سابقه و سیر تحول برنامه ریزی روستایی در ایران (قبل و بعد از انقلاب)؛			
۳- مبانی نظری برنامه ریزی روستایی در ایران؛			
۴- روستا و روستاشینی در ایران؛			
۵- نظام برنامه ریزی روستایی در ایران؛			
۶- طرحهای هادی و بهسازی فیزیکی روستاهای ایران؛			
۷- طرح های ساماندهی و توسعه نواحی روستایی در ایران؛			
۸- مدیریت توسعه روستایی در ایران؛			
۹- چشم انداز توسعه روستایی در ایران؛			
منابع:			
۱- جمعه پور، محمود (۱۳۸۴)، مقدمه بر برنامه ریزی توسعه روستایی، تهران: انتشارات سمت، رضوانی، محمدرضا (۱۳۸۳)، مقدمه ای بر برنامه ریزی توسعه روستایی در ایران، تهران: نشر قومس.			
۲- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، برنامه ریزی روستایی با تأکید بر ایران، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.			
۳- آسایش، حسین (۱۳۷۵)، برنامه ریزی روستایی در ایران، تهران: انتشارات پیام نور.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	اقتصاد رستایی ایران		
دروس پیش نیاز:	نوع واحد: نظری جغرافیای اقتصادی ایران	تعداد واحد: ۲ واحد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۳۴	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	جغرافیدان رستایی
اهداف: آشنایی دانشجویان با عملکرد اقتصادی روستاهای ایران در بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات، و شناخت مسائل و تنگناهای عدم توسعه اقتصادی روستاهای کشور و برنامه‌ریزی برای جهت دهنده مثبت اقتصاد رستایی ایران، از اهداف آموزش این درس است.			
سرفصل‌ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱- مقدمه: جغرافیای اقتصادی و ضرورت مطالعه اقتصاد رستایی ایران؛ ۲- تعداد و نحوه پراکندگی مکانی روستاهای ایران؛ ۲-۱- عوامل طبیعی - فرهنگی موثر در شکل پذیری روستاهای ایران؛ ۲-۲- رده بندی روستاهای ایران از لحاظ ویژگیهای مکانی - اجتماعی - اقتصادی (با توجه به ملاکهای مختلف و شجوه های گوناگون رده بندی)؛ ۳- ساختارهای رستایی در ایران؛ ۳-۱- ساختارهای زیربنایی؛ ۳-۱-۱- وضع راهها و شبکه‌های ارتباطی روستاهای ایران؛ ۳-۱-۲- مورفولوژی زراعی و اثرات اقتصادی آن بر روستاهای ایران؛ ۳-۱-۳- مساکن روستایی و ویژگیهای آنها در ارتباط با فعالیت اقتصادی؛ ۳-۲- ساختارهای روبنایی: نهادهای اداری - آموزشی - بهداشتی و خدماتی - اعتباری روستاهای ایران؛ ۴- فعالیتهای اقتصادی روستاهای ایران: ۴-۱- کشاورزی؛ ۴-۱-۱- دامداری؛ ۴-۱-۲- صید و شکار و ...؛ ۴-۲- صنایع دستی و رستایی؛ ۴-۳- سایر فعالیتهای رستایی؛ ۴-۴- تولید و ارزش اقتصادی آن در روستاهای ایران؛ ۴-۴-۱- عوامل گوناگون تولید در روستاهای (ویژگیهای داده‌های تولید) با تأکید بر نقش تعیین کننده آب - خاک؛ ۴-۴-۲- ابزار تولید و سطح مکاتب‌سازی؛ ۴-۴-۳- سطح و میزان تولید رستایی؛ ۴-۴-۵- مبادله و چگونگی بازار و بازاریابی؛ 			
منابع اصلی: <ol style="list-style-type: none"> ۱- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد. ۲- متولی، محمود (۱۳۸۲)، توسعه اقتصادی، مفاهیم، مبانی نظری، تهران: انتشارات سمت. ۳- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۴)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد. ۴- یاسوری، مجید (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر اقتصاد رستایی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: شهرنشینی و دگرگونی در نواحی روستایی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظیر	وضعیت پیش نیاز: جغرافیای شهری ایران - جغرافیای روستایی ایران
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی یا شهری	تعداد ساعت: ۳۴	نادرد	نوع آموزش عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■

اهداف: آموزش دانشجویان با دگرگونیهای ایجاد شده در نواحی روستایی به لحاظ پیوند با نواحی شهری و افزایش روابط بین شهر و روستا در ایران و سایر نواحی جهان می باشد

سرفصل ها:

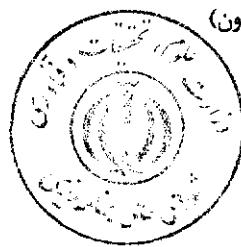
- ۱- درآمدی بر موضوع، قلمرو و ضرورت توسعه روستایی؛
- ۲- فرآیند خودجوش شه شدگی روستا؛
- ۳- راهبرد تبدیل روستا به شهر در توسعه ناحیه ای؛
- ۴- جایگاه روستا- شهرها در ناحیه؛
- ۵- نقش آفرینی شهرهای کوچک و متوسط اندام در نواحی روستایی؛
- ۶- راهبرد کارکردهای شهری بر توسعه روستایی؛
- ۷- جایگاه اگرورپلیتن و متروپلیتن ها در دگرگونی نواحی روستایی؛
- ۸- روستاگریزی و برهم ریختگی سازمان شهر و روستا؛
- ۹- رشد و توسعه شهر و تحولات در کارکرد و ساختارهای روستایی؛
- ۱۰- خوش شهر و خورندگی روستا؛
- ۱۱- جهانی شدن و دگرگونی در نواحی روستایی؛
- ۱۲- جمع بندی مطالب ارائه شده.

منابع:

- ۱- لینچ، کنت (۱۳۸۶)، روابط متقابل شهر و روستا، ترجمه دکتر محمد رضا رضوانی و داود شیخی، تهران: انتشارات پیام.
- ۲- بحرینی، سید حسین (۱۳۷۷)، تئوری شکل خوب شهر، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۳- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۵)، جامعه روستایی و نیازهای آن، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۴- هیلهورست، ژوف (۱۳۷۸)، برنامه ریزی منطقه ای، ترجمه غلامرضا شیرازیان و..., تهران: انتشارات سازمان برنامه و بودجه.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: مدیریت روستایی	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲	عنوان درس: استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ساعدهای سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ ۳۴	
اهداف: آشنایی با ویژگیهای مدیریت روستایی بویژه در ایران و شناخت اصول و مبانی و ضرورت مدیریت و نقش آن در برنامه ریزیهای روستایی.		
سرفصل ها:		
۱- مفهوم مدیریت (مدیریت، مدیریت روستایی، مدیریت یکپارچه حومه ها، مدیریت کشاورزی، مدیریت مزرعه، مدیریت کاربردی زمین در روستا ...)		
۲- مفهوم مشارکت		
۳- استراتژیها و دیدگاههای موجود در مدیریت روستایی		
۴- استراتژیها و دیدگاههای موجود در زمینه تأمین خدمات روستایی		
۵- سازمانهای روستایی و نقش آن در برنامه ریزیهای روستایی.		
۶- عوامل موثر در شکل گیری سازمانهای روستایی		
۷- سیاستهای توسعه و سازمانهای روستایی		
۸- انواع سازمانهای روستایی		
۹- تحلیلی بر مدیریت روستایی در ایران (از قبل از مشروطیت تاکنون)		
۱- شیوه اداره ساطzmanهای روستایی در ایران		
۲- منشاء قدرت سازمانهای روستایی در ایران		
۳- مردم و سازمانهای روستایی در ایران		
۴- دولت و سازمانهای روستایی در ایران		
۵- انواع و وظایف سازمانهای روستایی در ایران		
۶- محاسن و معایب سازمانهای روستایی در ایران		
منابع:		
۱- طالب، مهدی، (۱۳۷۶)، مدیریت روستایی در ایران، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.		
۲- مطیعی لنگرودی، سید حسن، (۱۳۸۵)، برنامه ریزی روستایی، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.		
۳- مهندسان مشاور D.H.V. (۱۳۷۵)، رهنمودهایی برای برنامه ریزی مراکز روستایی، تهران: انتشارات وزارت جهاد سازندگی.		
۴- رضوانی، محمد رضا، (۱۳۸۵)، مقدمه ای بر برنامه ریزی توسعه روستایی در ایران، تهران: نشر قومس.		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: گردشگری روستایی	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: مبانی جغرافیای گردشگری
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی	تعداد ساعت: ۲۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: آشنایی دانشجویان با دیدگاهها و نظریات گردشگری روستایی و نقش و اهمیت گردشگری روستایی در ایجاد اشتغال و درآمد در نواحی روستایی و آموزش روشهای برنامه ریزی در زمینه گردشگری روستایی و چگونگی استفاده از توانهای مناطق روستایی برای تحقق اهداف مورد نظر.			
سرفصل ها:			
۱- تعاریف، مفاهیم و قلمرو گردشگری روستایی؛ ۲- تاریخچه گردشگری روستایی در جهان؛ ۳- تاریخچه گردشگری روستایی در ایران؛ ۴- عوامل موثر در گردشگری روستایی؛ ۵- ۱- درآمد و گردشگری روستایی؛ ۶- ۲- نقش زیرساختها در گردشگری روستایی؛ ۷- ۳- انواع گردشگری روستایی؛ ۸- ۴- طبیعت گردی؛ ۹- ۵- گردشگری ورزشی؛ ۱۰- ۶- گردشگری فرهنگی؛ ۱۱- ۷- امکانات مورد نیاز برای گردشگری روستایی؛ ۱۲- ۸- سرمایه گذاری برای گردشگری روستایی؛ ۱۳- ۹- ارتباطات و امکانات دسترسی روستایی؛ ۱۴- ۱۰- اثرات گردشگری روستایی؛ ۱۵- ۱۱- اثرات اقتصادی گردشگری در نواحی روستایی؛ ۱۶- ۱۲- اثرات فرهنگی گردشگری در نواحی روستایی؛ ۱۷- ۱۳- اثرات زیست محیطی گردشگری در نواحی روستایی؛ ۱۸- ۱۴- برنامه ریزی برای رشد گردشگری در نواحی روستایی.			
منابع:			
۱- پاپلی یزدی، محمد حسین و سقایی، مهدی (۱۳۸۵)، گردشگری (ماهیت و مفاهیم)، تهران: انتشارات سمت. ۲- شاریلی، ریچارد جولیا (۱۳۸۰)، گردشگری روستایی، ترجمه رحمت الله منشی زاده، تهران: انتشارات منشی. ۳- قادری، زاهد (۱۳۸۳)، اصول برنامه ریزی توسعه پایدار گردشگری روستایی، تهران: سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور. ۴- مucchomی، مسعود (۱۳۸۵)، ماهیت گردشگری، تهران: انتشارات پیک کوثر.			

سفرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	دروس پیش نیاز: مبانی جغرافیای روستایی	واحد:	نوع
			نظری/عملی
تعداد واحد:	۲	تعداد ساعت:	دارد ■ ندارد □

استاد متخصص برای تدریس:	برنامه ریزی و طراحی کالبدی روستا	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □
		سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □

اهداف: هدف این درس آشنایی دانشجویان با اصول علمی و مبانی طرح‌های کالبدی روستاها می‌باشد و همچنین انجام پروژه عملی در زمینه مطالعات طرح‌های هادی و کالبدی و بهبود بافت فیزیکی روستا می‌باشد.

سفرفصل ها:	
۱	- مفاهیم پایه در طرح‌های کالبدی روستایی
۲	- آشنایی با طرح‌های جامع، طرح‌های تفصیلی، طرح‌های هادی
۳	- روش‌های گردآوری داده در ارتباط با طرح‌های کالبدی
۴	- معیارهای طرح ریزی کالبدی در ایران
۵	- طراحی پایگاه اطلاعات مکانی
۶	- تعیین حوزه‌های نفوذ و عملکردی روستا
۷	- نحوه دسترسی روستا به زیر ساختارها (شبکه ارتباطی، برق، آب، مخابرات و ...)
۸	- بررسی وضعیت شرایط محیط طبیعی و تاثیرات آن بر طراحی کالبدی
۹	- بررسی وضعیت توپوگرافی و تنگناهای کالبدی
۱۰	- تعیین مناطق آسایش و جهت ساختمان سازگار با اقلیم منطقه
۱۱	- ساختار و تحولات و پیش‌بینی جمیعت روستایی در دوره طرح
۱۲	- بررسی اقتصاد روستایی در ارتباط با طرح ریزی کالبدی
۱۳	- کاربری زمین و تعیین اندازه‌های مطلوب متناسب با شرایط اقتصادی و مکانی روستا
۱۴	- ارزش گذاری قیمت زمین روستا
۱۵	- زیرساختارها، امکانات و خدمات داخل بافت روستا
۱۶	- بررسی استانداردها و سرانه‌ها در ایران و جهان
۱۷	- بررسی و پیشنهاد روابط کالبدی زیستگاهها
۱۸	- بررسی وضعیت کاربری، شبکه دفع آبهای سطحی
۱۹	- درجه بندی معابر روستا و نحوه اصلاح آن
۲۰	- ارائه الگوی مسکن روستایی در طرح ریزی کالبدی
۲۱	- جانمایی تاسیسات و امکانات و خدمات روستایی

منابع:

- ۱- مولفان مشاور DHV، رهنمودهایی برای برنامه ریزی مراکز روستایی، ترجمه سید جواد میر و ناصر اوکتایی، تهران: مرکز تحقیقات و بررسی مسائل روستایی.
- ۲- شیعه، اسماعیل (۱۳۷۸)، با شهر و منطقه در ایران، تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت شیعه، اسماعیل (۱۳۷۸)، با شهر و منطقه در ایران، تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت.
- ۳- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، برنامه ریزی روستایی با تأکید بر ایران، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	روش تحقیق در مطالعات روستایی		
دروس پیش نیاز:	نوع واحد:	تعداد واحد:	عنوان درس:
روش تحقیق (نظری) عملی	عملی	۲	روش تحقیق در مطالعات روستایی
استاد متخصص برای تدریس:			
جغرافیدان روستایی			
اهداف: دانشجویان در این درس براساس سرفصل درس روش تحقیق نظری، با انجام کارمیدانی در نواحی روستایی، آموخته های خود را در میدان عمل تجربه خواهند کرد.			
سرفصل ها:			
در این درس دانشجو باید زیر نظر استاد درس، موضوع مناسبی را برای انجام تحقیق در نواحی روستایی انتخاب نموده و با توجه به درس روش تحقیق نظری، از طریق انجام کار میدانی به تحقیق و پژوهش مبادرت نماید. در این زمینه: انتخاب روش تحقیق برای موضوع مشخص شده، انجام تحقیقات کتابخانه ای و میدانی، تهیه و تکمیل پرسشنامه، داده بردازی، نتیجه گیری از داده های کسب شده و نگارش روش و نتایج تحقیق، برای گذراندن درس الزامی است.			
منابع اصلی:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- حافظ نیا، محمدرضا (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: سمت. ۲- فرید، یدالله (۱۳۷۱)، کاربرد جغرافیا در روش تحقیق شهر و روستا، تبریز: نشر دانشگاه تبریز. ۳- بهفروز، فاطمه (۱۳۷۸)، فلسفه و روش شناسی تحقیق علمی در جغرافیا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۴- لینزی، جیمز (۱۳۸۱)، روش تحقیق در جغرافیای انسانی، ترجمه محمد رضا رضوانی، تهران: سمت. ۵- ژرژ پیر (۱۳۷۱)، روش تحقیق در جغرافیا، ترجمه حسن مطیعی لنگرودی، مشهد: انتشارات ستان قدرس رضوی. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	توسعه پایدار روستایی	تعداد واحد:	نوع واحد: نظری
استاد متخصص برای تدریس:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت:	۳۴

اهداف: در این درس دانشجو با دیدگاهها و نظریات مربوط به توسعه پایدار روستایی و نتایج آن آشنا شده و روش های مربوط به توسعه پایدار روستایی در کلاس ارائه می گردد.

سرفصل ها:

- ۱- تاریخچه و روند شکل گیری توسعه پایدار؛
- ۲- دیدگاه ها و رویکردهای توسعه پایدار؛
- ۳- مولفه های توسعه پایدار روستایی؛
- ۴- ابعاد توسعه پایدار روستایی؛
- ۵- چارچوب ها و رویکردهای ارزیابی پایداری؛
- ۶- مدل های ارزیابی توسعه پایدار روستایی؛
- ۷- شاخص های توسعه پایدار روستایی؛
- ۸- برنامه ریزی برای توسعه پایدار روستایی؛
- ۹- نتیجه گیری از مباحث درس.

منابع اصلی:

- ۱- بارو، سی. جی (۱۳۸۲)، توسعه پایدار: مفهوم، ارزش و عمل، ترجمه سید علی بدري، فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، شماره ۴۸، صص ۴۳-۶۷.
- ۲- بدري، سید علی و عبدالرضا رکن الدین افتخاری (۱۳۸۶)، معرف های توسعه پایدار: نظریه ها، روش ها و تجربیات، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- ۳- درسنر، سیمون (۱۳۸۴)، مبانی پایداری، ترجمه محمود دانشور کاخکی و دیگران، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.
- ۴- طراوتی، حمید و اطافت، امیر (۱۳۷۷)، دستور کار ۲۱: کنفرانس سازمان ملل درباره محیط زیست و توسعه، تهران: سازمان حفاظت محیط زیست.
- ۵- کمیته ملی توسعه پایدار (۱۳۸۲)، مجموعه مقالات همایش راهبردهای توسعه پایدار در بخش های اجرایی کشور، تهران: سازمان حفاظت محیط زیست.
- ۶- مارکاندیا، آنیل (۱۳۸۱) سیاست های برای توسعه پایدار، ترجمه حمیدرضا اشرف زاده، تهران: مرکز تحقیقات و بررسی مسائل روستایی.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	روابط متقابل شهر و روستا		
نوع واحد:	دورس پیش نیاز:	تعداد واحد:	۲ واحد
نظری	جغرافیای شهری ایران، جغرافیای روستایی ایران		
اهداف:			
آشنایی دانشجویان با زمینه ها و عوامل مؤثر در روابط متقابل شهر و روستا با تأکید بر ایران و بررسی پیامدهای حاصل از آن در نواحی روستایی می باشد.			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - بررسی مفاهیم، اصطلاحات مربوط به روابط متقابل شهر و روستا - بررسی نظریه های پایه مرتبط در روابط متقابل شهر و روستا - روابط متقابل شهر و روستا در زمینه غذا - روابط متقابل شهر و روستا در زمینه جریانهای طبیعی - روابط متقابل شهر و روستا در جمعیت و جا به جای مردم - روابط متقابل شهر و روستا در عقاید و ایده ها - روابط متقابل شهر و روستا در تامین منابع مالی - روابط متقابل شهر و روستا در ایران - عوامل مؤثر در روابط شهر و روستا - بررسی روش های مطالعه شهر و روستا - روابط متقابل شهر و روستا و توسعه روستایی - روابط متقابل شهر و روستا و توسعه شهری - جمع بندی و نتیجه گیری 			
منابع اصلی:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. نظری، علی اصغر (۱۳۸۲)، روابط متقابل شهر و روستا با تأکید بر ایران، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور. ۲. رضوانی، علی اصغر و شیخی، داود (۱۳۸۶)، روابط متقابل شهر و روستا در کشورهای در حال توسعه ، تهران: انتشارات پیام. ۳. سهامی، سیروس (۱۳۷۶)، شهرها و روستاهای، تهران: نشر نیکا. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: برنامه ریزی و سازماندهی زیست بومهای عشايری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پيش تياز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی یا عشايری	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تكميلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار
اهداف: آشنایی دانشجویان با ایلات عشاير و محدوده زیستی و زیست بومهای آنها، برای جهت دهی ساماندهی زندگی و معیشت ایلات و عشاير.			
سرفصل ها:			
<p>۱- مباحث عمومی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱-۱- تعاريف و مفاهيم عشاير و زندگي کوچ نشيني؛ ۱-۲- شيوه هاي معیشت ایلات و عشاير در جهان؛ ۱-۳- نقش عوامل جغرافيايی در معیشت ایلات و عشاير؛ ۱-۴- تیپ بندی ایلات و عشاير؛ ۱-۵- توزيع جغرافيايی ایلات و عشاير در جهان؛ ۱-۶- برنامه ریزی و سازماندهی ایلات و عشاير در کشورهای مختلف جهان. <p>۲- مباحث مربوط به ایلات و عشاير در ایران:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۲-۱- محیط طبیعی و ایلات و عشاير ایران؛ ۲-۲- ایلات و عشاير ایران و توزيع جغرافيايی آن؛ ۲-۳- سابقه تاریخی ایلات و عشاير در ایران؛ ۲-۴- مبانی اقتصاد عشايری در ایران؛ ۲-۵- سیاستهای خارجی و ایلات و عشاير ایران؛ ۲-۶- برنامه ها و سیاستهای جمهوری اسلامی ایران در رابطه با ایلات و عشاير؛ ۲-۷- جایگاه ایلات و عشاير در توسعه اقتصادي و اجتماعي کشور؛ ۲-۸- توسعه نواحي و نقش آن در زیست بومهای عشايری؛ ۲-۹- مسائل و مشکلات زیست بومهای عشايری؛ ۲-۱۰- راهکارهای توسعه اقتصادي و اجتماعي زیست بومهای عشايری؛ ۲-۱۱- جمع بندی و نتیجه گيري. 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مشيری، سید رحیم (۱۳۸۵)، جغرافیای کوچ نشینی (مبانی و ایران)، تهران: انتشارات سمت. ۲- امان اللهی بهاروند، سکندر (۱۳۶۷)، کوچ نشینی در ایران، تهران: انتشارات آگاه. ۳- بحرینی، سید حسین (۱۳۸۱)، برنامه ریزی محیطی برای توسعه زمین، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۴- مشيری، سید رحیم (۱۳۷۴)، اقتصاد کوچ نشینان، تهران: انتشارات پیام نور. ۵- شکوری، چنگیز (۱۳۸۳)، سیری در کوچ نشینان تالش، رضوانشهر: آذر خزر. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

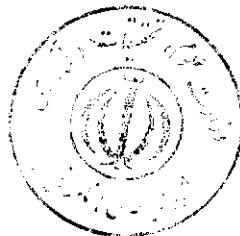
<p>عنوان درس: مدیریت بحران در نواحی روستایی</p>	<p>عنوان درس: دروس پیش نیاز: اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای</p>	<p>نوع واحد: ۲ تعداد واحد: ۲</p>	<p>نظری</p>	<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐</p>
<p>استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی</p>	<p>تعداد ساعت: ۳۴</p>	<p>سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار</p>		
<p>اهداف: هدف: نواحی روستایی با بحرانهای شدید مواجه می‌باشند. آشنایی دانشجویان با این بحرانها و راههای کاهش مشکلات روستاهای این زمینه از اهداف اسایین درس است، زیرا برنامه ریزی روستایی شناخت این بحرانها و ارائه روش برای جلوگیری آسیب رسانی این بحرانها در نواحی روستایی است.</p>				
<p>سرفصل‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تعریف و شناسایی بحران در نواحی روستایی - انواع بحران در نواحی روستایی -۱- بحران‌های محیطی با منشأ طبیعی: زلزله، زمین لغزش، تغییر ناگهانی دمای هوا، رگبارها، برف، تگرگ، طوفان، طوفانهای شنی، رعد و برق، تغییر سطح آبهای سطحی، تغییر سطح آبهای زیر زمینی، آلودگی منابع آب، آلودگی منابع خاک، خشکسالی و... -۲- بحران‌های محیطی با منشأ بیولوژیکی: هجوم آفات نباتی و خسارات تولیدی، گسترش بیماریهای واگیر -۳- بحران‌های محیطی با منشأ اجتماعی، فرهنگی: تغییرات جمعیتی، تغییر ترکیب جمعیتی، تعارضات قومی، فرهنگی، گسترش ناهنجاری‌های اجتماعی، اعتیاد، گستالت فرهنگی -۴- بحران‌های محیطی با منشأ اقتصادی: نوسان تولید سالیانه، نوسان قیمت‌ها، بهره برداری نامناسب از منابع تولید، نوسان بازار و تقاضا، بیکاری، فقر شدید، نابرابری شدید -۵- اصول و مبانی مقابله با بحران‌های روستایی : -۶-۱- مکانیابی روستاهای بحران‌های روستایی -۶-۲- کاربری اراضی و بحران‌های روستایی -۶-۳- مقاوم سازی بناها و بحران‌های روستایی -۶-۴- آموزش جامعه روستایی و بحران‌های روستایی -۶-۵- راهکارهای اجتماعی و فرهنگی و بحران‌های روستایی -۶-۶- راهکارهای اقتصادی و بحران‌های روستایی -۷- برنامه‌های اجرایی و مدیریت بحران‌های روستایی -۸-۱- اقدامات قبل از وقوع (آمادگی) -۸-۲- اقدامات حین وقوع (امداد و نجات) -۸-۳- اقدامات بعد از وقوع: -۹-۱- بهبود و بازسازی فیزیکی -۹-۲- بهبود و بازسازی روانی جامعه -۹- نش سازمانهای مختلف روستایی در مدیریت بحران: -۱۰-۱- شوراهای روستایی -۱۰-۲- دهیاری‌ها -۱۰-۳- تعاونی‌ها -۱۰-۴- خدمات کشاورزی -۱۰-۵- بخشداری‌ها 				

- ۵- سازمانهای فرماننده ای: هلال احمر، کمیته امداد امام، بنیاد مسکن، بانک ها، آموزش و پژوهش
- ۶- نقد و بررسی سیستم موجود مدیریت بحران روستایی در کشور
- ۷- ارائه برنامه جامع مدیریت پایدار بحران در نواحی روستایی

منابع اصلی:

۱. دربیک، تامس (۱۳۸۱)، اصول و راهنمای عملی برای دولتهاي محلی، تهران: شرکت پردازش برنامه ریزی شهری.
۲. صالحی، اسماعیل (۱۳۷۷)، مدیریت بحران و قایع طبیعی، تهران: مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری.
۳. گاسچاک، جک (۱۳۸۳)، مدیریت بحران، تهران: نشر ترمه.
۴. شیرزاد، حسن (۱۳۸۴)، اصول ایمنی و مقابله با حوادث پیش بینی نشده در مناطق روستایی، تهران: نشر سازمان شهرداریها و دهیاریها کشور.
۵. عبدالله، مجید (۱۳۸۰)، مدیریت بحران در نواحی روستایی، تهران: نشر سازمان شهرداریها و دهیاریها کشور.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: جایگاه روستا در مطالعات و برنامه ریزی منطقه ای	نوع واحد: دروس پیش نیاز؛ اصول و روش‌های نظری	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی
اهداف: هدف: آموزش دانشجویان با دگرگونیهای ایجاد شده در نواحی روستایی به لحاظ برنامه ریزیهای منطقه ای و ارائه روش‌های برنامه ریزی منطقه ای برای نواحی روستایی با توجه به متفاوتیهای بین فضایی در نواحی روستایی ایران می‌باشد.				
سرفصل ها:				
۱- موضوع، ضرورت و قلمرو مطالعات منطقه ای؛ ۲- همبستگی و وابستگی روستاهای در تشکل ناحیه ای؛ ۳- مطالعه تطبیقی نواحی روستایی در مقیاس های خرد و کلان، با تأکید بر ایران؛ ۴- مکان یابی و مکان گزینی روستاهای (شاخصها و متغیرها)؛ ۵- طبقه بندی نواحی بر اساس کارکردهای اساسی روستایی- کشاورزی؛ ۶- سطح و رتبه بندی روستاهای در راستای برنامه ریزی ناحیه ای؛ ۷- سازوکارهای مناسبات نین روستایی و جامعه کوچرو؛ ۸- راهبردهای برنامه ریزی توسعه نواحی روستایی (صنعتی سازی روستایی و توسعه مشاغل خدماتی)؛ ۹- توسعه یکپارچه و پایداری روستاهای در برنامه ریزی ناحیه ای؛ ۱۰- طرح های عمران روستایی و ارزیابی آنها در مقیاس ناحیه ای و ملی؛ ۱۱- جایگاه و احیاء روستاهای در معرض رکود در برنامه ریزی ناحیه ای؛ ۱۲- جمع بندی مطالعه ارائه شده.				
منابع اصلی:				
۱. مومنی، مصطفی (۱۳۷۷)، درآمدی به اصول و روش‌های برنامه ریزی، تهران: نشر گویا. ۲. زیاری، کرامت الله (۱۳۸۳)، نظریه ها و مدل‌های برنامه ریزی منطقه ای یزد: دانشگاه یزد. ۳. فریدمن، جان (۱۳۶۳)، به سوی راهبرد جدید برنامه ریزی منطقه ای، تهران: نشر سازمان برنامه و بودجه. ۴. معصومی، اشکوری، حسن (۱۳۸۵)، اصول و مبانی برنامه ریزی منطقه ای، تهران: نشر پیام.				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	کارگاه برنامه ریزی روستایی		
دروس پیش نیاز:	نوع واحد: نظری- عملی	تعداد واحد: ۲	
برنامه ریزی روستایی در ایران			
اهداف: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و تکنیکهای تبدیل آمار و اطلاعات کاربری و موضوعی و نحوه تفسیر و تشریح نقشه های وضع موجود و پیشنهادی در مطالعه محیطهای روستائی - عشايری			
هدف:			
۱- مروری بر مفهوم و قلمرو برنامه ریزی روستایی - عشايری؛			
۲- اهمیت و جایگاه کارگاه برنامه ریزی در مطالعات روستایی - عشايری؛			
۳- روش تحقیق در روستا و اصول و مراحل کار در مطالعات روستایی - عشايری؛			
۴- کاربرد نقشه در مطالعات و تحقیقات روستایی - عشايری؛			
۵- چگونگی و مراحل جمع آوری آمار و اطلاعات در برنامه ریزی روستایی - عشايری و نحوه تبدیل آنها به نقشه های موضوعی و کاربری با استفاده از نرم افزارهای مربوطه؛			
۶- اصول تهیه و تفسیر نقشه های وضع موجود در مطالعات روستایی - عشايری؛			
۷- اصول تهیه و تفسیر نقشه های وضع مطلوب (پیشنهادی) روستایی - عشايری؛			
۸- پژوهش کارگاه برنامه ریزی روستایی - عشايری؛			
منابع اصلی:			
منابع به صلاحیت استاد مربوطه معرفی خواهد شد.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: کاربرد GIS در برنامه ریزی روستایی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری/عملی	دروس پیش نیاز: مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۵۱	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار
اهداف: هدف این درس آشنایی دانشجو برای استفاده علمی از سیستمهای اطلاعات جغرافیایی در زمینه مطالعات و برنامه ریزی های روستایی می باشد.			
امکانات و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: برای ارائه بخش عملی به کارگاه مججهز به کامپیوتر نیاز می باشد. همچنین در کلاس درس لوازم کمک آموزشی مورد نیاز می باشد.			
سرفصل ها			
۱. مروری بر مفاهیم پایه در GIS			
۲. زمینه های کاربرد GIS در برنامه ریزی های روستایی			
۳. استفاده از فن آوری اطلاعات مکانی در مدیریت روستایی			
۴. استفاده از GIS در گردآوری داده های مکانی روستایی			
۵. اصول و مراحل ایجاد پایگاه اطلاعات مکانی روستایی			
۶. اصول تهیه و آماده سازی نقشه های بزرگ مقیاس روستایی			
۷. مدل مفهومی و مراحل استفاده از GIS در برنامه ریزی و مطالعات روستایی			
۸. توابع تحلیلی برداری و استفاده از آن برای مطالعات روستایی			
۸.۱. تحلیلهای Overlay			
۸.۲. تحلیلهای Proximity			
۸.۳. تحلیلهای Extract			
۹. توابع تحلیل نرده ای و استفاده از آن برای مطالعات روستایی			
۹.۱. توابع تحلیلی Local			
۹.۲. توابع تحلیلی Focal			
۹.۳. توابع تحلیلی Zonal			
۱۰. مدل سازی در محیط GIS			
۱۱. مروری بر مدل های تحلیل چند معیاره MCA و استفاده از آن در برنامه ریزی های روستایی در محیط GIS			
منابع:			
۱- فرجی سبکبار، حسنعلی، کارتوگرافی به کمک کامپیوتر، تهران: نشر قومس.			
۲- جی، لی و دیوید وانگ، (۱۳۸۱)، تجزیه و تحلیل آماری با Arcview، ترجمه محمدرضا حسین نژاد و فریدون قدیمی عروس محله، تهران: دانشگاه علم و صنعت ایران.			
۳- سنجری، سارا (۱۳۸۶)، راهنمای کاربردی ArcGIS 9.2، تهران: انتشارات عابد.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	برنامه ریزی روستایی در نواحی مرزی و ویژه			
دروس پیش نیاز: اصول و روش‌های برنامه ریزی روستایی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲		
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی یا سیاسی	تعداد ساعت: ۳۴	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	ندارد ■	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مسائل و مشکلات روستاهای مرزی و خاص، و فرآیند روشها و فنون برنامه ریزی ویژه، برای این تیپ از روستاهای از اهداف این درس می‌باشد.				
سرفصل ها:				
<p>۱- شناخت و مفهوم روستاهای مرزی؛</p> <p>۲- ویژگیهای طبیعی روستاهای مرزی: مرغولی، اقلیم، منابع آب، خاک و پوشش گیاهی؛</p> <p>۳- ویژگیهای سکونتی روستاهای مرزی: تجمع و تفرق، نوع مسکن، راههای ارتباطی، منابع تأمین آب شرب روستا، روابط شهر و روستا؛</p> <p>۴- ویژگیهای جمعیتی روستاهای مرزی و مقایسه آن با نواحی مجاور همسایه: پراکندگی، ترکیب سنی، ترکیب جنسی، ترکیب قومی و فرهنگی، ترکیب شغلی، درون کوچی، برون کوچی، مهاجرت فرامرزی، رشد و آینده نگری جمعیت؛</p> <p>۵- ویژگی های اقتصادی روستاهای مرزی و مقایسه آن با نواحی مجاور همسایه: کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و تجارت فرامرزی، بازارچه های مرزی، مقررات موجود صادرات و واردات کالا، جریان کالا، خدمات و انرژی؛</p> <p>۶- فرصت ها؛</p> <p>۷- تهدید ها؛</p> <p>۸- راهکارهای مدیریتی و اجرایی روستاهای مرزی؛</p> <p>۹- بازدید از روستاهای مرزی؛</p> <p>۱۰- برنامه ریزی دفاع غیر عامل؛</p> <p>۱۱- برنامه ریزی جامع توسعه اجتماعی، اقتصادی و کالبدی روستاهای مرزی؛</p>				
منابع اصلی:				
منابع به صلاحیت استاد مربوطه معرفی خواهد شد.				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	پروژه		
تعداد واحد:	۳	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز: دانشجو در سال آخر تحصیلی می تواند درس پژوهه را انتخاب کند.
استاد متخصص برای تدریس:	نادر دارد	تعداد ساعت:	۵۱ نوع آموزش عملی: دارد
جغرافیدان روستایی	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □		

اهداف:

ایجاد توانایی و شکوفایی قابلیت های تخصصی، کارشناسی و مهارتی دانشجویان به منظور کاربرد آموخته های دانش جغرافیا برای حل مسائل فضائی و بهینه سازی ساختارها و سیستمهای فضائی در ابعاد مختصاتی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، زیستگاهی، طبیعی و ...

سرفصل ها:

- ۱- موضوع پژوهه باید حل یک مساله فضائی، طراحی یک برنامه، ارائه یک طرح و یا بهینه سازی ساختارها و سیستم های فضائی متناسب با گرایش تخصصی کاربردی مربوطه باشد.
- ۲- عنوان پژوهه با پیشنهاد دانشجو/ دانشجویان و تایید استاد راهنمای و تصویب نهایی گروه جغرافیای مربوطه تعیین می شود.
- ۳- پژوهه به صورت فردی یا گروهی (حداکثر ۳ نفر) و به راهنمایی یکی از استاد گرایش تخصصی کاربردی مربوطه توسط دانشجویان اجرا می شود.
- ۴- بعد مطالعاتی و عملیاتی پژوهه به منظور ایجاد و افزایش توان کارشناسی و مهارتی دانشجویان و با هدف کاربردی کردن آموخته های دانش جغرافیا در محیط واقعی باید لحاظ شود.
- ۵- حتی المقدور نیازهای بازار کار و سازمانهای اداری و اجرایی مربوطه چه در بخش دولتی و چه در بخش های خصوصی و تعاونی به هنگام پیشنهاد و تصویب پژوهه مد نظر قرار گیرد و مقابلاً از همکاری های آنها استفاده به عمل آید.
- ۶- بعد فضایی جغرافیایی موضوع پژوهه در گرایش تخصصی مربوطه مد نظر قرار گیرد و بر حل، بهینه سازی و یا توسعه پایدار یک پدیده فضایی در ابعاد مختلف سکونتگاهی، زیستگاهی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، طبیعی و سرمیانی تأکید شود.
- ۷- پس از اتمام کار، پژوهه در جلسه ای با حضور و ریاست استاد راهنمای، نماینده مدیر گروه جغرافیا و یکی دیگر از استاد گرایش تخصصی کاربردی مربوطه مورد ارزیابی قرار گرفته و نمره آن برای دانشجو (فرد یا افراد گروه) توسط استاد راهنمای تعیین می شود.
- ۸- توصیه می شود گروه جغرافیا در جلسه مزبور از نماینده سازمانها و دستگاههای اجرایی مربوطه در محل برای حضور و آشنایی با نتایج کار دعوت به عمل آورد.